

Vihdissä vuosiviikkotunnit lisättiin 1. ja 3. vuosiluokille

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen tehtävänä on kehittää oppilaiden kieli-, vuorovaikutus- ja tekstitaitoja ja ohjata heitä kiinnostumaan kielestä, kirjallisuudesta ja muusta kulttuurista ja tulemaan tietoisiksi itsestään viestijöinä ja kielenkäyttäjinä. Oppilaiden arjen kieli- ja tekstitaitoja laajennetaan niin, että he saavat valmiuksia havaintojen ja ilmiöiden käsitteellistämiseen, ajattelunsa kielentämiseen ja luovuutensa kehittämiseen.

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetus vastaa yhteistyössä muiden oppiaineiden ja kotien kanssa oppilaiden kielikasvatuksesta ja auttaa heitä rakentamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä monikulttuurisessa ja medioituneessa yhteiskunnassa. Opetus perustuu laajaan tekstikäsitteeseen. Keskeisiä ovat monimuotoisten tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen sekä tiedon hankinnan ja jakamisen taidot. Ikäkaudelle ja kielitaidolle soveltuva kirjallisuus vahvistaa luovuuden ja mielikuvituksen monipuolista kehittymistä ja laajentaa oppilaiden käsitystä oman kielellisen ilmaisunsa mahdollisuuksista. Kirjallisuus yhdistää oppilaan kulttuuriinsa ja avartaa käsitystä muista kulttuureista.

Oppilaita rohkaistaan rakentamaan ja vastuulliseen vuorovaikutukseen erilaisissa viestintäympäristöissä. Osana eettistä kasvatusta oppilaita ohjataan ymmärtämään omien kielellisten ja viestinnällisten valintojen vaikutuksia toisiin ihmisiin. Metakognitiivisista taidoista suomen opetuksessa painottuvat tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen strategiset taidot. Kielitiedon opetuksen tehtävänä on tukea ja kehittää kielitietoisuutta ja kielen havainnoinnin taitoja.

Opetus tutustuttaa moniin kulttuurisisältöihin, joista keskeisiä ovat sanataide, media, draama, teatteritaide (esim. lukuteatteri) sekä puhe- ja viestintäkulttuurit. Sanataiteeseen kuuluu kaunokirjallisten tekstien kirjoittaminen ja tulkitseminen. Kirjallisuuden opetuksen tehtävänä on lukemiseen innostaminen, elämysten saaminen ja jakaminen, kulttuurintuntemuksen syventäminen, eettisen kasvun tukeminen sekä oppilaiden kielen ja mielikuvituksen rikastaminen. Draama vahvistaa oppiaineen toiminnallista, kokemuksellista, elämyksellistä ja esteettistä luonnetta. Mediakasvatus tähtää mediasisältöjen tulkitsemiseen ja tuottamiseen ja niiden ymmärtämiseen kulttuurisena ilmiönä. Puhe- ja viestintäkulttuurien opetus vahvistaa vuorovaikutus- ja viestintätaitoja.

Keskeisiä motivaatiotekijöitä suomen kielen ja kirjallisuuden oppimisessa ovat opittavien asioiden merkityksellisyys oppilaille ja osallisuuden kokemukset. Oppilaiden kiinnostusta vahvistetaan luomalla mahdollisuuksia aktiiviseen toimijuuteen ja omiin valintoihin sekä ottamalla huomioon oppilaiden tekstimaailma ja kokemukset sekä laajentamalla niitä. Opetuksessa, oppimisympäristön luomisessa ja opetusmenetelmien valinnassa otetaan huomioon oppilaiden erilaisuus, yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo ja tuetaan niin edistyneitä kuin oppimisvaikeuksien kanssa ponnistelevia.

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 1 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan keskustelutaitoja koulun erilaisissa tilanteissa, ryhmissä ja yhteisöissä.	L1, L2, L3
T2 opastaa oppilasta kehittämään kieltään ja mielikuvitustaan sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ryhmäviestintätilanteisiin ja tutustua niiden käytänteisiin	Harjoitellaan ryhmäviestinnän käytänteitä. Pelillisyyys ja leikillisyyys ovat mukana vuorovaikutustaitojen harjoittelussa.	L1, L2, L7

T3 tukea oppilasta vahvistamaan ilmaisurohkeuttaan ja ohjata häntä ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman avulla	Tehdään monipuolisesti ilmaisutaitoharjoituksia. Rohkaistaan oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	L1, L2, L7
---	--	------------

T4 ohjata oppilasta rakentamaan viestijäkuvaansa ja ymmärtämään, että ihmiset viestivät eri tavoin	Havainnoidaan monipuolisia viestintätapoja. Oppilasta kannustetaan aktiiviseen vuorovaikutukseen.	L1, L2, L7
--	---	------------

Tekstien tulkitseminen

T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan	Opetellaan lukemaan ja harjoitellaan siinä tarvittavia käsitteitä.	L1, L4, L5
--	--	------------

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan monimuotoisten tekstien merkityksiä ja rakenteita sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan tekstien tarkastelun yhteydessä	Pyritään laajentamaan sanavarastoa ja pohditaan sanojen ja sanontojen merkityksiä. Kuvien tulkinta on myös mukana tekstien tarkastelussa.	L1, L2, L4
--	---	------------

T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin	Harjoitellaan tiedon etsintää tulkitsemalla kuvia ja havainnoimalla ympäristöä.	L1, L4, L5
--	---	------------

T8 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lastenkirjallisuudesta, mediateksteistä ja muista teksteistä luomalla myönteisiä lukukokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen

Kannustetaan lasta kiinnostumaan lasten kirjallisuudesta. Opetellaan keskustelemaan luetusta tekstistä. Harjoitellaan tekstin kuuntelun taitoja.

L2, L4, L5

Tekstien tuottaminen

T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiaan puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla

Kannustetaan lasta kertomaan omia kokemuksiaan ja keksimään tarinoita.

L1, L4, L5, L7

T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä

Rohkaistaan lasta tuottamaan tekstiä ja käyttämään mielikuvitustaan. Opetellaan myös monimediaisten ympäristöjen käyttöä.

L2, L4, L5

T11 opastaa oppilasta harjaannuttamaan käsinkirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä ohjata oppilasta vähitellen tekstien suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tuntemaan oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia

Tuetaan oikeinkirjoitustaidon kehittymistä.

L1, L4, L5

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

T12 kannustaa oppilasta kehittämään kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta sekä ohjata tekemään havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä sekä auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten käyttäytymiseen

Havainnoidaan kielenkäytön vaikutusta muihin. Kiinnitetään huomiota erilaisiin puhetapoihin eri tilanteissa.

L2, L4, L7

T13 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan lapsille suunnattua kirjallisuutta ja valitsemaan itseään kiinnostavaa luettavaa, kehittämään luku-harrastustaan sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön

Innostetaan lukemaan ja tuetaan luku-harrastusta. Tutustutaan kirjaston käyttöön. Ohjataan valitsemaan itseä kiinnostavaa lukemista.

L2, L3, L4

T14 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä kulttuurista moninaisuutta, tutustuttaa joihinkin lastenkulttuurin muotoihin ja innostaa niiden käyttäjäksi sekä kannustaa tuottamaan omaa kulttuuria yhdessä muiden kanssa

Tutustutaan joihinkin lasten kulttuurin muotoihin joko paikallisesti tai median välityksellä. Hyödynnetään asiantuntijavierailuja mahdollisuuksien mukaan.

L2, L4, L7

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 1

Suomen kieli ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 1

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Osaan ilmaista itseäni erilaisissa tilanteissa.

Osaan kuunnella toisia.

Osallistun erilaisiin ilmaisuharjoituksiin.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Osaan lukea sanoja ja lyhyitä virkkeitä.

Ymmärrän lukemaani.

Osaan etsiä tietoa kuvista ja omasta ympäristöstäni.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Kerron lyhyitä tarinoita.

Tunnen suur- ja pienenäköiset ja osaan kirjoittaa ne.

Osaan kirjoittaa tavuja ja sanoja oikein.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Olen kiinnostunut lukemisesta ja harjoittelen sitä omaan tahtiini.

Osaan etsiä itselleni sopivaa lukemista ja opin käyttämään kirjastoa.

Tunnen omaa kulttuuriani ja arvostan myös muita kulttuureita.

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 2 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan keskustelutaitoja.	L1, L2, L3
T2 opastaa oppilasta kehittämään kieltään ja mielikuvitustaan sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua erilaisiin ryhmäviestintätilanteisiin ja tutustua niiden käytänteisiin	Harjoitellaan ryhmäviestinnän käytänteitä. Pelillisuus ja leikillisuus ovat mukana vuorovaikutustaitojen harjoittelussa.	L1, L2, L7
T3 tukea oppilasta vahvistamaan ilmaisurohkeuttaan ja ohjata häntä ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman avulla	Tehdään monipuolisesti ilmaisutaitoharjoituksia. Rohkaistaan	L1, L2, L7

oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

T4 ohjata oppilasta rakentamaan viestijäkuvaansa ja ymmärtämään, että ihmiset viestivät eri tavoin

Havainnoidaan monipuolisia viestintätapoja. Oppilasta kannustetaan aktiiviseen vuorovaikutukseen.

L1, L2, L7

Tekstien tulkitseminen

T5 ohjata ja innostaa oppilasta lukutaidon oppimisessa ja tekstien ymmärtämisen taitojen harjoittelussa sekä auttaa häntä tarkkailemaan omaa lukemistaan

Vahvistetaan lukutaitoa ja luetun ymmärtämisen osaamista. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita.

L1, L4, L5

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan monimuotoisten tekstien merkityksiä ja rakenteita sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan tekstien tarkastelun yhteydessä

Pyritään laajentamaan sanavarastoa ja pohditaan sanojen ja sanontojen merkityksiä. Kuvien tulkinta on myös mukana tekstien tarkastelussa. Opitaan käyttämään kerronnan peruskäsitteitä.

L1, L2, L4

T7 ohjata oppilasta hakemaan tietoa eri tavoin

Harjoitellaan tiedon hankintaa työskennellen yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa.

L1, L4, L5

T8 kannustaa oppilasta kiinnostumaan lastenkirjallisuudesta, mediateksteistä ja muista

Kannustetaan lasta kiinnostumaan lasten kirjallisuudesta. Opetellaan

L2, L4, L5

teksteistä luomalla myönteisiä lukukokemuksia ja elämyksiä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen

keskustelemaan luetusta tekstistä.
Harjoitellaan tekstin kuuntelun taitoja.

Tekstien tuottaminen

T9 rohkaista ja innostaa oppilasta kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan kokemuksiaan puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla

Rohkaistaan lasta kertomaan ja kirjoittamaan omia tarinoita. Oppilasta ohjataan jakamaan kokemuksiaan kertoen.

L1, L4, L5, L7

T10 ohjata oppilasta tuottamaan yksinkertaisia kertovia, kuvaavia ja muita tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä

Rohkaistaan lasta tuottamaan tekstiä ja käyttämään mielikuvitustaan. Opetellaan myös monimediaisten ympäristöjen käyttöä.

L2, L4, L5

T11 opastaa oppilasta harjaannuttamaan käsinkirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä rakentamiseen sekä tuntemaan oikeinkirjoituksen perusasioita ja kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia

Vahvistetaan oikeinkirjoituksen perusasioita. Ohjataan oman tekstin suunnitteluun ja toteuttamiseen. Opetellaan käsinkirjoittamisen lisäksi näppäintaitojen alkeita.

L1, L4, L5

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

T12 kannustaa oppilasta kehittämään kielitietoisuuttaan ja kielen peruskäsitteiden tuntemusta sekä ohjata tekemään havaintoja puhutusta ja kirjoitetusta kielestä sekä auttaa huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten käyttäytymiseen

Havainnoidaan kielenkäytön vaikutusta muihin. Kiinnitetään huomiota erilaisiin puhetapoihin eri tilanteissa.

L2, L4, L7

T13 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan lapsille suunnattua kirjallisuutta ja valitsemaan itseään kiinnostavaa luettavaa, kehittämään lukuharrastustaan sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön

Innostetaan lasta lukuharrastuksessa. Ohjataan löytämään itseä kiinnostavaa lukemista. Kirjasto on apuna lukuharrastuksen ylläpitäjänä.

L2, L3, L4

T14 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä kulttuurista moninaisuutta, tutustuttaa joihinkin lastenkulttuurin muotoihin ja innostaa niiden käyttäjäksi sekä kannustaa tuottamaan omaa kulttuuria yhdessä muiden kanssa

Tutustutaan joihinkin lasten kulttuurin muotoihin joko paikallisesti tai median välityksellä. Hyödynnetään asiantuntijavierailuja mahdollisuuksien mukaan.

L2, L4, L7

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 2

Suomen kieli ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 2

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Osaan puhua, kuunnella ja odottaa vuoroani erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (mm. pari- ja ryhmätyöt).

Uskallan osallistua itselleni mieluisalla tavalla leikilliseen oppimiseen.

Osaan pyytää puheenvuoron.

Osaan ja uskallan ilmaista ajatuksiani ja mielipiteitäni.

Osaan ohjatusti arvioida omaa viestintääni.

Ymmärrän lukemaani tekstiä.

Tunnistan tekstin rakenteet kuten otsikot, väliotsikot, tekstikappaleet ja kuvat.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Tunnistan virkkeen ja kappaleen.

Tiedän, että myös kuvia voi lukea.

Tunnen erilaisia tiedonhakutapoja ja -lähteitä ja Osaan pyytää apua tiedon etsimisessä.

Luen monenlaisia tekstejä (tarina, runo, lyhyt tietoteksti).

Osaan ohjatusti keskustella lukemastani tai kuulemastani tekstistä.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Osaan kirjoittaa omia lyhyitä tarinoita.

Osaan kertoa omia tarinoita.

Osaan kertoa asiallisesti mielipiteeni.

Tuotan erilaisia lyhyitä tekstejä.

Osaan käyttää isoa alkukirjainta ja lopetusmerkkiä.

Kirjoitan selkeää käsialaa ja Osaan näppäintaitojen alkeita.

Hallitsen sanavälit ja tavutuksen.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Osaan kysyä, vastata ja kertoa asioista tilanteeseen sopivalla tavalla.

Luen ja kuuntelen monipuolista kirjallisuutta sekä erilaisia tekstejä.

Tunnen omaa kulttuuriani ja arvostan myös muita kulttuureita.

Osaan osallistua ohjatusti pieniin näytöksiin ja esityksiin sekä niiden tuottamiseen.

.

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 1–2

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä ja nimeämistä, kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Harjoitellaan ryhmäviestinnän käytänteitä erilaisissa kasvokkain tapahtuvissa vuorovaikutustilanteissa. Havainnoidaan erilaisia viestintätapoja. Käsitellään erilaisten vuorovaikutusharjoitusten, keskustelujen ja draaman avulla lastenkirjallisuutta, satuja, kertomuksia, loruja, tietotekstejä, mediatekstejä ja pelejä.

S2 Tekstien tulkitseminen: Opetellaan lukemaan ja harjoitellaan siinä tarvittavia käsitteitä äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki, otsikko, teksti ja kuva. Tuetaan tekstinymmärtämisen taitoja ja harjoitellaan tekstinymmärtämisen strategioita. Havainnoidaan ja tulkitaan monimuotoisia ympäristön tekstejä, niiden merkityksiä ja rakenteita sekä työskennellään muun muassa kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. Pohditaan sanojen ja sanontojen merkityksiä sekä sananvalintoja teksteissä ja laajennetaan käsitevarantoa. Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa erityisesti kertovissa, kuvaavissa ja ohjaavissa teksteissä sekä opitaan käyttämään kerronnan

peruskäsitteitä, kuten päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika ja juoni. Jaetaan lukukokemuksia eri tavoin, keskustellaan tekstien sisällöistä ja harjoitellaan tekstin kertomista omin sanoin. Harjoitellaan tiedon etsintää tekemällä havaintoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille.

S3 Tekstien tuottaminen: Harjoitellaan tuottamaan tekstejä, käyttämään mielikuvitusta, kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan omia kokemuksia, havaintoja ja ajatuksia puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla yksin ja yhdessä. Tarkastellaan puhutun kielen muuntamista kirjoitetuksi kieleksi ja harjoitellaan tekstin suunnittelua. Tutustutaan kertomiselle ja kuvaamiselle tyypillisiin tekstuaalisiin ja kielellisiin piirteisiin, esimerkiksi ajan ja paikan ilmaisutapoihin ja kertomuksen perusrakenteeseen, ja harjoitellaan niiden käyttämistä omissa teksteissä. Opetellaan isojen ja pienten tekstauskirjainten piirtämistä sekä niillä kirjoittamista ja näppäintaitoja. Tuetaan oikeinkirjoitustaidon kehittymistä fonologisen tietoisuuden harjoitteiden ja lukemisen avulla. Harjoitellaan käyttämään omissa teksteissä oikeinkirjoituksen perusasioita ja joitakin kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia, kuten sanaväli, tavutus, virke ja sen lopetusmerkit, iso alkukirjain virkkeen alussa ja tutuissa erisnimissä.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta tekemällä havaintoja puhutusta kielestä ja tutustumalla kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja lukien. Tehdään havaintoja eri puhetavoista, koulussa ja vapaa-ajalla esillä olevista kielistä sekä kielenkäytön vaikutuksesta muihin. Pohditaan yhdessä sanoja, sanontoja ja ilmaisutapoja, leikitellään kielellä lorujen, runojen ja sanaleikkien avulla. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa ja herätetään kiinnostusta lukuharrastukseen. Tutustutaan kuunnellen ja lukien monimuotoisiin teksteihin, kuten lapsille suunnattuun kirjallisuuteen ja mediateksteihin, ja käytetään niitä ilmaisun virikkeenä ja keskustellaan niiden merkityksestä omassa arjessa. Tutustutaan yhdessä kirjastoon ja sen käyttöön. Tutustutaan lastenkulttuuriin ja tapakulttuuriin omassa lähiympäristössä, juhlaperinteisiin sekä joihinkin kansanperinteen muotoihin ja osallistutaan yhdessä esitysten tai muiden kulttuurituotteiden tekemiseen.

.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

Tavoitteena on tukea oppilaiden kielellistä kehitystä ja vuorovaikutustaitoja sekä luku- ja kirjoitustaidon oppimista yhteistyössä kotien kanssa. Kielellisiä vaikeuksia puheen, lukemisen ja kirjoittamisen alueella pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhain. Opettaja mallintaa sanojen, virkkeiden ja tekstien lukemista ja ymmärtämistä sekä kirjoittamisen tapoja. Oppilaita ohjataan käyttämään mediavälineitä monipuolisesti ja turvallisesti. Kielellisesti taitavia oppilaita ohjataan haastavampien tehtävien, materiaalien ja tekstiympäristöjen pariin. Tekstit ja työtavat valitaan niin, että oppilaiden yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo toteutuu.

Oppilaan oppimisen arviointi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Yhteisen pohdinnan sekä palautteen antamisen ja saamisen avulla opettaja ohjaa niin koko opetusryhmän kuin yksittäisen oppilaan oppimista ja edistymistä. Vuosiluokilla 1–2 oppimisen arvioinnin päätehtävänä on tukea ja edistää

oppilaiden kielellistä kehitystä kaikilla tavoitealueilla. Opettaja pyrkii saamaan kokonaiskuvan kunkin oppilaan kielellisestä kehityksen edistymisestä. Arviointiin perustuvan palautteen kautta oppilaat saavat tietoa kielitaitonsa vahvuuksista sekä edistymisestään opiskelemansa kielen oppijana. Oppilaat saavat myös monipuolisesti palautetta siitä, miten he ymmärtävät ja käyttävät kieltä, ilmaisevat itseään, osallistuvat yhteiseen keskusteluun sekä tuottavat ja tulkitsevat tekstejä. Laadukas ja kannustava palaute osaamisen eri alueilta on tärkeää. Se auttaa oppilaita huomaamaan onnistumisiaan ja edistymistään sekä motivoi suuntaamaan työskentelyään kielellisen kehityksen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi tuottaa tietoa myös opetuksen suunnittelua varten sekä auttaa havaitsemaan mahdollisia tuen tarpeita oppilaiden kielellisessä kehityksessä.

Oppimisprosessin kannalta keskeisiä arvioinnin ja palautteen antamisen kohteita äidinkielen ja kirjallisuuden eri oppimäärissä ovat

- edistyminen itsensä ilmaisemisessa ja vuorovaikutustaidoissa, sana- ja käsitevarannon karttuminen
- edistyminen lukutaidossa sekä tekstien ymmärtämisessä ja lukemisen harrastamisessa
- edistyminen tekstin tuottamisessa, erityisesti käsin kirjoittamisen ja näppäintaitojen kehittyminen
- edistyminen kielen ja kulttuurin ymmärtämisessä, erityisesti havaintojen tekeminen sanojen merkityksestä ja arjen kielenkäyttötilanteista.

Oppimäärän erityinen tehtävä

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisenä tehtävänä on kehittää oppilaiden suomen kielen, moniluku- sekä vuorovaikutustaitoja ja tutustuttaa kirjallisuuteen ja kulttuuriin. Opetus tukee oppilaiden monilukutaidon, kielitietoisuuden ja kielellisen identiteetin rakentumista. Opetuksessa ohjataan oppilaita ymmärtämään suomen kielen, kirjallisuuden ja muun kulttuurin merkitystä ja asemaa monikulttuurisessa ja monikielisessä yhteiskunnassa. Oppilaita ohjataan huomaamaan koulun ulkopuolella opitun kieli-, media- ja kulttuuritietouden merkitys suomen kielen oppimisen tukena.

Opetuksessa otetaan huomioon suomen ja ruotsin kielten asema kansalliskielinä ja suomen asema enemmistökielenä ja pääasiallisena opetuksen kielenä. Suomen kieli on paitsi opetuksen kohde myös väline muiden oppiaineiden opiskelussa, ja opetuksessa vahvistuvat keskeiset oppimaan oppimisen ja ajattelun taidot. Tehdään yhteistyötä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän ja muiden äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärien kanssa.

Vuosiluokilla 1–2 opetuksen painopiste on luku- ja kirjoitustaitojen perustan luomisessa sekä oppimaan oppimisen ja vuorovaikutuksen taitojen kehittämisessä. Opetuksen tehtävänä on herättää kiinnostusta kieleen, ilmaisuun ja erilaisten tekstien tuottamiseen ja tulkitsemiseen.

SUOMI TOISENA KIELENÄ

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus – oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 1 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet Vuosiluokka 1	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan	Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä, kysymistä, vastaamista ja pyytämistä. Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista.	L2, L4
T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksistaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua	Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja tunteista kertomista. Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: mielipide- ja tunneilmaukset sekä nykyaika ja mennyt aika kerronnassa.	L1, L2, L7
T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kehollista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään	Tehdään monipuolisesti erilaisia ilmaisharjoituksia. Leikitään roolileikkejä ja tehdään muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden ja lorujen käsittelyssä.	L1, L2, L7

kokonaisvaltaisesti, myös draaman
keinoin

Tekstien tulkitseminen

T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen	Opetellaan lukemaan. Tutustutetaan oppilas käsitteisiin teksti, kuva, otsikko, kappale, virke, lopetusmerkki, sana, tavu, kirjain ja äänne. Tehdään runsaasti sana- ja käsitevarannon laajentamiseen tähtääviä harjoituksia.	L1, L2, L4
---	--	------------

T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan	Harjoitellaan oman kiinnostuksen mukaisten kaunokirjallisten tekstien lukemista, luetun liittämistä omiin kokemuksiin sekä luetusta keskustelemista.	L2, L4
---	--	--------

Tekstien tuottaminen

T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden tuottamista	Kannustetaan oppilasta kertomaan omia kokemuksiaan ja keksimään omia tarinoita sekä yksin että ryhmässä. Kiinnitetään huomiota oppilaan sanavaraston kasvattamiseen.	L2, L4
--	--	--------

T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja	Harjoitellaan kirjoittamista sekä käsin että näppäimistöllä.	L4, L5
---	--	--------

T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita	Tutustutaan oikeinkirjoituksen perusasioihin ja harjoitellaan niitä.	L1, L4, L5
--	--	------------

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhetavoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen	Havainnoidaan erilaisten puhetapojen käyttämistä koulussa ja muussa oppilaan lähipiirissä. Ohjataan oppilasta havainnoimaan oman kielenkäytön vaikutuksia.	L4, L6, L7
--	--	------------

T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta ja ohjata oppilasta valitsemaan häntä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä opastaa kirjaston käyttöön ja lastenkulttuuriin tutustumiseen

Kuunnellaan ja luetaan sekä yksin että yhdessä. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa. Tutustutaan kirjaston käyttöön ja joihinkin lastenkulttuurin muotoihin mahdollisuuksien mukaan.

L2, L4

T11 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan eri kieliä ja kulttuureita omassa ympäristössään ja eläytymään erilaisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin	Havainnoidaan eri kielten käyttämistä ja erilaisia kulttuureita koulussa ja muussa oppilaan lähipiirissä. Tutustutaan oppilasta lähellä olevien kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin.	L2
---	--	----

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena

T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana	Harjoitellaan runsaasti erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita ja annetaan niistä oppilaalle palautetta. Hyödynnetään myös oppilaan oman äidinkielen taitoa.	L1, L2, L4
T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin	Tarjotaan malleja kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteista ja eri oppiaineiden teksteistä. Tulkitaan kuvia. Harjoitellaan tiedon kertomista toisille. Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian käyttämistä. Hyödynnetään oppilaan oman äidinkielen taitoa oppimisen tukena.	L1, L2, L4
T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioimaan omaa kielenoppimistaan	Harjoitellaan erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita ja keskustellaan niistä.	L1, L2, L4

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 1

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 1

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Osaan ilmaista itseäni erilaisissa tilanteissa.

Osaan kuunnella toisia.

Osallistun erilaisiin ilmaisuharjoituksiin.

Kiinnitän huomiota selkeään suomen kielen ääntämiseen.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Osaan lukea sanoja ja lyhyitä virkkeitä.

Kartutan sanavarastoani aktiivisesti.

Osaan etsiä tietoa kuvista ja omasta ympäristöstä.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Kerron lyhyitä tarinoita.

Tunnen suur- ja pienenäköiset ja osaan kirjoittaa ne.

Harjoittelen kirjoittamaan tavuja ja sanoja oikein.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Olen kiinnostunut lukemisesta ja harjoittelen sitä omaan tahtiini.

Osaan etsiä itselleni sopivaa lukemista ja opin käyttämään kirjastoa.

Tunnen omaa kulttuuriani ja arvostan myös muita kulttuureita.

Tutustun tärkeimpiin suomalaisiin juhlapäiviin.

KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUKENA

Osaan käyttää omaa äidinkieltäni hyödykseni oppimisessa.

Osaan välittää tietoa suullisesti.

.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 2 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuosiluokka 2		
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan	Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä, kysymistä, vastaamista ja pyytämistä. Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista.	L2, L4

T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksistaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua	Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja tunteista kertomista. Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: mielipide- ja tunneilmaukset sekä nykyaika ja mennyt aika kerronnassa.	L1, L2, L7
---	---	------------

T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja keholista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman keinoin	Tehdään monipuolisesti erilaisia ilmaisuharjoituksia. Leikitään rooli- ja teatterileikkejä ja tehdään muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden, lorujen ja tietotekstien käsittelyssä.	L1, L2, L7
---	---	------------

Tekstien tulkitseminen

T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen	Vahvistetaan lukutaitoa, luetun ymmärtämistä ja lukemiseen liittyvien käsitteiden hallintaa. Tehdään runsaasti sana- ja käsitevarannon laajentamiseen tähtääviä harjoituksia.	L1, L2, L4
---	---	------------

T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan	Harjoitellaan kaunokirjallisten ja tietotekstien lukemista, luetun liittämistä omiin kokemuksiin ja luetusta keskustelemista. Opitaan tunnistamaan kerronnan peruskäsitteitä.	L2, L4
---	---	--------

Tekstien tuottaminen

T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kielipillisten rakenteiden tuottamista	Kannustetaan oppilasta kertomaan ja kirjoittamaan omia tarinoita sekä yksin että ryhmässä. Tutustutaan erilaisiin testilajeihin ja niiden sanastoon ja rakenteisiin. Kiinnitetään huomiota oppilaan sanavaraston kasvattamiseen.	L2, L4
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä tekstien suunnittelun ja tuottamisen taitoja	Harjoitellaan kirjoittamista sekä käsin että näppäimistöllä.	L4, L5
T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita	Vahvistetaan tietoja oikeinkirjoituksen perusasioista ja harjoitellaan niitä.	L1, L4, L5

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhetavoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen	Havainnoidaan erilaisten puhetapojen käyttämistä koulussa ja muussa oppilaan lähipiirissä. Ohjataan oppilasta havainnoimaan oman kielenkäytön vaikutuksia.	L4, L6, L7
T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta ja ohjata oppilasta	Kuunnellaan ja luetaan sekä yksin että yhdessä. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa. Tutustutaan	L2, L4

valitsemaan häntä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä opastaa kirjaston käyttöön ja lastenkulttuuriin tutustumiseen

kirjaston käyttöön ja joihinkin lastenkulttuurin muotoihin mahdollisuuksien mukaan.

T11 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan eri kieliä ja kulttuureita omassa ympäristössään ja eläytymään erilaisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin

Havainnoidaan eri kielten käyttämistä ja erilaisia kulttuureita koulussa, vapaa-ajan tilanteissa ja medioissa. Tutustutaan oppilasta lähellä olevien kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin.

L2

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena

T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana

Harjoitellaan runsaasti erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita, annetaan niistä oppilaalle palautetta ja ohjataan oppilasta itse arvostamaan toimintaansa niissä. Hyödynnetään myös oppilaan oman äidinkielen taitoa.

L1, L2, L4

T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin

Tarjotaan malleja kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteista ja eri oppiaineiden teksteistä. Tehdään yksinkertaisia eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä. Tulkitaan kuvia ja kirjoitettuja tekstejä. Harjoitellaan tiedon kertomista toisille. Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä.

L1, L2, L4

Hyödynnteään oppilaan oman äidinkielen taitoa oppimisen tukena.

T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioimaan omaa kielenoppimistaan

Harjoitellaan erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita ja keskustellaan niistä.
Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä oman oppimisen arvioinnissa.

L1, L2, L4

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 2

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 2

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Osaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

Osaan kuunnella toisia.

Totun käyttämään suomen kieltä.

Harjoittelen suomen kielen sanojen taipumista.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Kartutan sanavarastoani aktiivisesti.

Tunnistan virkkeen ja kappaleen.

Osaan etsiä tietoa kuvista ja omasta ympäristöstä.

Keskustelen lukemastani tai kuulemastani.

Harjoitan lukutaitoani.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Kehitän kertomis- ja kirjoitustaitojani.

Kirjoitan selkeällä käsialalla ja harjoittelen näppäimistöllä kirjoittamista.

Harjoittelen sanavälin merkitsemistä ja tavuttamista.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Osaan kysyä, vastata ja kertoa.

Luen ja kuuntelen ikäisilleni tarkoitettua kirjallisuutta.

Tunnen omaa kulttuuriani ja arvostan kaikkia kulttuureja.

Tutustun suomalaiseen tapakulttuuriin.

KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUKENA

Osaan käyttää omaa äidinkieltäni hyödykseni oppimisessa.

Osaan välittää tietoa.

.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 1–2

Oppilaan kieli-, vuorovaikutus- ja tekstitaitojen oppiminen tapahtuu kielenkäyttötilanteissa sekä monipuolisessa työskentelyssä kielen avulla. Sisällöt valitaan siten, että oppilas voi laajentaa omaan kieleen, kirjallisuuteen ja muuhun kulttuuriin liittyvää osaamistaan monipuolisesti. Sisällöt tukevat tavoitteiden saavuttamista ja hyödyntävät sekä oppilaiden kokemuksia että paikallisia mahdollisuuksia. Sisältöalueista muodostetaan kokonaisuuksia eri vuosiluokille.

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan kohteliaasta kielenkäyttöä, kysymistä, vastaamista, pyytämistä, kertomista, mielipiteen ilmaisua ja tunteista kertomista arjen ja koulun kielenkäyttötilanteissa. Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: kohteliaat ilmaukset, mielipide- ja tunneilmaukset, kysymysten rakentaminen, nykyhetki ja mennyt aika kerronnassa. Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista. Hyödynnetään rooli- ja teatterileikkejä sekä muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden, lorujen ja tietotekstien käsittelyssä.

S2 Tekstien tulkitseminen: Edistetään lukemaan oppimista ja tekstin merkitysten ymmärtämistä hyödyntäen käsitteitä teksti, kuva, otsikko, kappale, virke, lopetusmerkki, sana, tavu, kirjain ja äänne Harjoitellaan yhteisten ja oman kiinnostuksen mukaisten kaunokirjallisten ja tietotekstien lukemista, tutkitaan niiden merkityksiä ja rakenteita, luetun liittämistä omaan kokemukseen sekä lukukokemusten jakamista. Työskennellään muun muassa kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa erityisesti kertovissa ja kuvaavissa teksteissä. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, laajennetaan sana- ja käsitevarantoa sekä opitaan tunnistamaan kerronnan peruskäsitteitä (päähenkilö, tapahtumapaikka, -aika ja juoni).

S3 Tekstien tuottaminen: Tutustutaan eri tekstilajeihin ja niiden piirteisiin, kuten sanastoon ja fraseologiaan sekä kieliopillisiin rakenteisiin. Harjoitellaan erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstilajien tuottamista yksin ja ryhmässä. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Pohditaan kielen ja kulttuurin merkitystä erilaisissa koulun vuorovaikutustilanteissa ja monenlaisissa kuulluissa ja luetuissa teksteissä ja havainnoidaan eri kieliä ja puhetapoja koulussa, medioissa ja vapaa-ajan tilanteissa. Opiskellaan keskustelussa tarvittavia kielitiedon käsitteitä. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa. Tutustutaan eri kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena: Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteista ja tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin. Tehdään yksinkertaisia eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä itsenäisesti ja ryhmässä tekemällä havaintoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille. Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa. Hyödynnetään oppilaan oman äidinkielen taitoa oppimisen tukena.

.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokalla 1–2

Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimisympäristö rakennetaan monipuoliseksi teksti- ja kieliympäristöksi. Saatavilla tulee olla paljon oppilaita kiinnostavaa kirjallisuutta ja monimuotoisia tekstejä. Tekstejä tuotetaan yksin ja yhdessä ja niitä julkaistaan luokassa ja lähipiirissä. Kieltä tutkitaan leikinomaisesti, esimerkiksi rooli-, draama- ja teatterileikin keinoin. Opetusta eheytetään niin, että äidinkielen taitojen oppiminen nivoutuu ilmiöiden kielelliseen hahmottamiseen eri oppiaineiden yhteydessä. Koulu- tai lähikirjaston toimintaan ja erilaisiin lasten kulttuuritapahtumiin tutustuminen laajentavat oppimisympäristöä luokan ulkopuolelle. Lisäksi hyödynnetään lähiympäristön ja median kulttuurista monimuotoisuutta. Opetuksessa korostuvat kokemusten ja elämysten jakaminen sekä taitojen harjoittelu yhdessä ja yksin, myös viestintäteknologiaa hyödyntäen. Draamaa integroidaan kirjallisuuteen ja muihin oppiaineisiin, esimerkiksi musiikkiin, liikuntaan ja ympäristöoppiin.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

Tavoitteena on tukea oppilaiden kielellistä kehitystä ja vuorovaikutustaitoja sekä luku- ja kirjoitustaidon oppimista yhteistyössä kotien kanssa. Kielellisiä vaikeuksia puheen, lukemisen ja kirjoittamisen alueella pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhain. Opettaja mallintaa sanojen, virkkeiden ja tekstien lukemista ja ymmärtämistä sekä kirjoittamisen tapoja. Oppilaita ohjataan käyttämään mediavälineitä monipuolisesti ja turvallisesti. Kielellisesti taitavia oppilaita ohjataan haastavampien tehtävien, materiaalien ja tekstiympäristöjen pariin. Tekstit ja työtavat valitaan niin, että oppilaiden yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo toteutuu.

Oppilaan oppimisen arviointi suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 1–2

Oppimisen arviointi on oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. Yhteisen pohdinnan sekä palautteen antamisen ja saamisen avulla opettaja ohjaa niin koko opetusryhmän kuin yksittäisen oppilaan oppimista ja edistymistä. Vuosiluokilla 1–2 oppimisen arvioinnin päätehtävänä on tukea ja edistää oppilaiden kielellistä kehitystä kaikilla tavoitealueilla. Opettaja pyrkii saamaan kokonaiskuvan kunkin oppilaan kielellisestä kehityksen edistymisestä. Arviointiin perustuvan palautteen kautta oppilaat saavat tietoa kielitaitonsa vahvuuksista sekä edistymisestään opiskelemaisensa kielen oppijana. Oppilaat saavat myös monipuolisesti palautetta siitä, miten he ymmärtävät ja käyttävät kieltä, ilmaisevat itseään, osallistuvat yhteiseen keskusteluun sekä tuottavat ja tulkitsevat tekstejä. Laadukas ja kannustava palaute osaamisen eri alueilta on tärkeää. Se auttaa oppilaita huomaamaan onnistumisiaan ja edistymistään sekä motivoi suuntaamaan työskentelyään kielellisen kehityksen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi tuottaa tietoa myös opetuksen suunnittelua varten sekä auttaa havaitsemaan mahdollisia tuen tarpeita oppilaiden kielellisessä kehityksessä.

Oppimisprosessin kannalta keskeisiä arvioinnin ja palautteen antamisen kohteita äidinkielen ja kirjallisuuden eri oppimäärissä ovat

- edistyminen itsensä ilmaisemisessa ja vuorovaikutustaidoissa, sana- ja käsitevarannon karttuminen
- edistyminen lukutaidossa sekä tekstien ymmärtämisessä ja lukemisen harrastamisessa
- edistyminen tekstin tuottamisessa, erityisesti käsin kirjoittamisen ja näppäintaitojen kehittyminen
- edistyminen kielen ja kulttuurin ymmärtämisessä, erityisesti havaintojen tekeminen sanojen merkityksestä ja arjen kielenkäyttötilanteista.

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen tehtävänä on kehittää oppilaiden kieli-, vuorovaikutus- ja tekstitaitoja ja ohjata heitä kiinnostumaan kielestä, kirjallisuudesta ja muusta kulttuurista ja tulemaan tietoisiksi itsestään viestijöinä ja kielenkäyttäjinä. Oppilaiden arjen kieli- ja tekstitaitoja laajennetaan niin, että he saavat valmiuksia havaintojen ja ilmiöiden käsitteellistämiseen, ajattelunsa kielentämiseen ja luovuutensa kehittämiseen.

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetus vastaa yhteistyössä muiden oppiaineiden ja kotien kanssa oppilaiden kielikasvatuksesta ja auttaa heitä rakentamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä monikulttuurisessa ja medioituneessa

yhteiskunnassa. Opetus perustuu laajaan tekstikäsitteeseen. Keskeisiä ovat monimuotoisten tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen sekä tiedon hankinnan ja jakamisen taidot. Ikäkaudelle ja kielitaidolle soveltuva kirjallisuus vahvistaa luovuuden ja mielikuvituksen monipuolista kehittymistä ja laajentaa oppilaiden käsitystä oman kielellisen ilmaisunsa mahdollisuuksista. Kirjallisuus yhdistää oppilaan kulttuuriinsa ja avartaa käsitystä muista kulttuureista.

Oppilaita rohkaistaan rakentamaan ja vastuulliseen vuorovaikutukseen erilaisissa viestintäympäristöissä. Osana eettistä kasvatusta oppilaita ohjataan ymmärtämään omien kielellisten ja viestinnällisten valintojen vaikutuksia toisiin ihmisiin. Metakognitiivisista taidoista suomen opetuksessa painottuvat tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen strategiset taidot. Kielitiedon opetuksen tehtävänä on tukea ja kehittää kielitietoisuutta ja kielen havainnoinnin taitoja.

Opetus tutustuttaa moniin kulttuurisisältöihin, joista keskeisiä ovat sanataide, media, draama, teatteritaide (esim. lukuteatteri) sekä puhe- ja viestintäkulttuurit. Sanataiteeseen kuuluu kaunokirjallisten tekstien kirjoittaminen ja tulkitseminen. Kirjallisuuden opetuksen tehtävänä on lukemiseen innostaminen, elämysten saaminen ja jakaminen, kulttuurintuntemuksen syventäminen, eettisen kasvun tukeminen sekä oppilaiden kielen ja mielikuvituksen rikastaminen. Draama vahvistaa oppiaineen toiminnallista, kokemuksellista, elämyksellistä ja esteettistä luonnetta. Mediakasvatus tähtää mediasisältöjen tulkitsemiseen ja tuottamiseen ja niiden ymmärtämiseen kulttuurisena ilmiönä. Puhe- ja viestintäkulttuurien opetus vahvistaa vuorovaikutus- ja viestintätaitoja.

Keskeisiä motivaatiotekijöitä suomen kielen ja kirjallisuuden oppimisessa ovat opittavien asioiden merkityksellisyys oppilaille ja osallisuuden kokemukset. Oppilaiden kiinnostusta vahvistetaan luomalla mahdollisuuksia aktiiviseen toimijuuteen ja omiin valintoihin sekä ottamalla huomioon oppilaiden tekstimaailma ja kokemukset sekä laajentamalla niitä. Opetuksessa, oppimisympäristön luomisessa ja opetusmenetelmien valinnassa otetaan huomioon oppilaiden erilaisuus, yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo ja tuetaan niin edistyneitä kuin oppimisvaikeuksien kanssa ponnistelevia.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	Harjoitellaan omien kokemusten ja ajatusten jakamista. Opitaan kuuntelemaan toista ja antamaan sekä saamaan palautetta. Opitaan ilmaisemaan oma mielipide ja perustelemaan se.	L1, L2, L7
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa	Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa.	L1, L2, L3, L7
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja.	L1 L2, L4, L7
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	Vahvistetaan lapsen myönteistä käsitystä itsestä viestijänä. Tutustutaan sosiaalisen median viestinnällisiin käytäntöihin.	L1, L2, L3, L4
Tekstien tulkitseminen		

T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	Harjoitellaan erilaisten tekstien sujuvaa lukemista. Opitaan käyttämään tilanteeseen sopivia tekstinymmärtämisen strategioita ja ajattelutaitoja. Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukutaitoa.	L1, L4, L5
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	Tutkitaan ja vertaillaan erilaisia tekstejä. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan käsitteiden merkityksiä.	L1, L2, L4, L5
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	Etsitään tietoa eri lähteistä. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	L1, L4, L5
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä	Luetaan ja kuunnellaan yhteisesti ja itse valittua lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, myös kokonaisia teoksia. Rohkaistaan lasta keskustelemaan luetusta tekstistä.	L1, L4, L5
Tekstien tuottaminen		

T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä. Opitaan ilmaisemaan itseä kirjallisesti.	L1, L2, L4, L7
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	Opitaan ilmaisemaan omia ajatuksia ja mielipiteitä tekstin avulla.	L1, L4, L5, L7
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja harjoitellaan näppäintaitoja. Vahvistetaan oikeinkirjoituksen perusasioiden hallintaa.	L1, L4, L5
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita, omien tekstien tarkastelua ja arviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Kehitetään opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten muistiinpanojen tekemistä ja tiivistämistä. Harjoitellaan toimimaan verkossa eettisesti.	L2, L4, L5, L6

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan sanojen, käsitteiden, ilmaisutapojen ja tekstien merkityksiä.	L1, L2, L4
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	Ohjataan lasta kirjaston aktiiviseen käyttöön ja valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa luettavaa. Rohkaistaan lasta keskustelemaan luetusta kirjasta toisten kanssa.	L2, L4, L5, L7
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen	Hyödynnetään lapsille ja nuorille suunnattua media- ja kulttuuritarjontaa mahdollisuuksien mukaan. Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.	L2, L4, L6, L7

.

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 3

Suomen kieli ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 3

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Osaan ilmaista omia kokemuksiani, ajatuksiani ja mielipiteitäni asiallisesti erilaisissa suullisissa viestintätilanteissa.

Osaan vastuullisen vuorovaikutuksen perustaitoja: Osaan pyytää ja odottaa omaa puheenvuoroa, kuuntelen toisten puheenvuoroja ja tiedän, että kieltä käytetään eri tavoin eri vuorovaikutustilanteissa.

Tiedostan sähköisen viestinnän käytöstapoja.

Osallistun esitystilanteisiin ja erilaisten esitysten tuottamiseen.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Osaan lukea sujuvasti monipuolisia tekstejä (mm. tarinat, tietotekstit, mediatekstit, runot).

Ymmärrän ja osaan soveltavasti käyttää lukemaani ja kuulemaani.

Tunnen erilaisia lukemisen ymmärtämisen strategioita, mm. tekstin ennakoiminen kuvien ja otsikoiden avulla sekä ajatuskartan ja muistiinpanojen tekeminen.

Tunnen erilaisia tiedonhakutapoja ja lähteitä. Osaan ohjatusti merkitä käyttämäni lähteen.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Osaan kirjoittaa erilaisia tekstejä käsin ja näppäimistöllä (tarinat, lyhyet tietotekstit, runot).

Käsialani on selkeää ja luettavaa sekä osaan näppäintaitoja.

Tunnen erilaisia tekstin tuottamisen strategioita, mm. ajatuskartan ja juonikaavion tekeminen.

Hallitsen oikeinkirjoituksen perusteet.

Hallitsen lauserakenteen (isot alkukirjaimet, sanavälit ja lopetusmerkit).

Osaan vastata kysymyksiin kokonaisilla virkkeillä.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Osaan luokitella sanoja sanaluokkiin (substantiivi, verbi ja adjektiivi).

Tunnistan verbien aikamuodoista nykyisyyden ja menneen ajan.

Osaan valita itselleni sopivan tasoista, monipuolista luettavaa.

Luen kirjoja.

Tunnen omaa kulttuuriani ja arvostan myös muita kulttuureita.

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 4 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		

T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	Harjoitellaan omien kokemusten ja ajatusten jakamista. Opitaan kuuntelemaan toista ja antamaan sekä saamaan palautetta. Opitaan ilmaisemaan oma mielipide ja perustelemaan se.	L1, L2, L7
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa	Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa.	L1, L2, L3, L7
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja.	L1 L2, L4, L7
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	Vahvistetaan lapsen positiivista kuvaa itsestä viestijänä. Harjoitellaan sosiaalisessa mediassa toimimisen viestinnällisiä käytäntöjä.	L1, L2, L3, L4
Tekstien tulkitseminen		
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	Harjoitellaan erilaisten tekstien sujuvaa lukemista. Opitaan käyttämään tilanteeseen sopivia tekstinymmärtämisen strategioita ja ajattelutaitoja. Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukutaitoa.	L1, L4, L5

T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	Tutkitaan ja vertaillaan erilaisia tekstejä. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan käsitteiden merkityksiä.	L1, L2, L4, L5
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	Etsitään tietoa eri lähteistä. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	L1, L4, L5
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä	Luetaan ja kuunnellaan yhteisesti ja itse valittua lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, myös kokonaisia teoksia. Opitaan keskustelemaan luetusta tekstistä.	L1, L4, L5
Tekstien tuottaminen		
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä. Opitaan ilmaisemaan itseä kirjallisesti.	L1, L2, L4, L7

T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	Opitaan ilmaisemaan omia kokemuksia ja mielipiteitä tekstin avulla.	L1, L4, L5, L7
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	Opitaan tunnistamaan tekstistä virke, päälause ja sivulause. Tutustutaan lauseenjäseniin. Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoa, sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä.	L1, L4, L5
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita, omien tekstien tarkastelua ja arviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Kehitetään opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten muistiinpanojen tekemistä ja tiivistämistä. Harjoitellaan toimimaan verkossa eettisesti.	L2, L4, L5, L6
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja	Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla. Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella	L1, L2, L4

harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	(sanaluokat). Tutustutaan verbien taipumiseen persoona- ja aikamuodoissa.	
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	Ohjataan lasta kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön sekä valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa luettavaa. Rohkaistaan lasta keskustelemaan luetusta kirjasta toisten kanssa.	L2, L4, L5, L7
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen	Hyödynnetään lapsille ja nuorille suunnattua media- ja kulttuuritarjontaa mahdollisuuksien mukaan. Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.	L2, L4, L6, L7

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 4

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 4
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN Ilmaisen ajatuksiani ja mielipiteitäni asiallisesti. Osaan perustella mielipiteeni.

Osaan toimia vastuullisesti vuorovaikutustilanteissa.

Tiedostan sähköisen viestinnän käytöstapoja.

Osallistun esitystilanteisiin ja erilaisten esitysten tuottamiseen.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Ymmärrän ja Osaan soveltavasti käyttää kuulemaani ja lukemaani.

Tiedän erilaisia tekstin ymmärtämisen strategioita.

Tunnistan eri tekstilajeja.

Osaan käyttää eri tietolähteitä ja arvioida jossain määrin lähteen luotettavuutta.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Osaan kirjoittaa erilaisia tekstejä (satuja, tarinoita, runoja, tietotekstejä).

Osaan merkitä käyttämäni lähteen.

Osaan kirjoittaa erilaisia virkkeitä, esim. vuorosanat.

Hallitsen oikeinkirjoituksen perusasiat.

Ymmärrän, mihin kappalejako perustuu, ja Osaan jakaa tekstin kappaleisiin.

Osaan käyttää otsikoita.

Osaan tiivistää tekstiä.

Osaan tehdä muistiinpanoja.

Käsialani on selkeää ja luettavaa.

Osaan näppäintaitoja.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Osaan arvioida omaa lukutaitoani.

Valitsen lukutaidolleni sopivia kirjoja ja tekstejä.

Osaan luokitella sanoja (sanaluokat).

Osaan verbien persoonamuodot ja aikamuodoista preesensin ja imperfektin.

Tunnistan päälauseen ja sivulauseen.

Tunnen ja tunnistan suomalaisen kansanperinteen perusteita.

Osaan arvostaa omaa kulttuuritaustaani sekä eri kulttuureja ja kieliä.

.

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 5 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa	Harjoitellaan omien kokemusten ja ajatusten jakamista. Opitaan kuuntelemaan toista ja	L1, L2, L7

viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	antamaan sekä saamaan palautetta. Opitaan ilmaisemaan oma mielipide ja perustelemaan se.	
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa	Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa. Opetellaan ottamaan toiset huomioon ryhmäviestintätilanteessa.	L1, L2, L3, L7
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja.	L1 L2, L4, L7
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	Vahvistetaan oppilaan positiivista kuvaa itsestä viestijänä. Harjoitellaan ja opitaan tiedostamaan sosiaalisessa mediassa toimimisen viestinnällisiä käytäntöjä.	L1, L2, L3, L4
Tekstien tulkitseminen		
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	Harjoitellaan erilaisten tekstien sujuvaa lukemista. Käytetään tilanteeseen sopivia tekstinymmärtämisen strategioita ja ajattelutaitoja. Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukutaitoa.	L1, L4, L5

T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	Syvennetään tekstin tulkinnan taitoja tutkimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä. Selitetään, vertaillaan ja pohditaan käsitteiden merkityksiä.	L1, L2, L4, L5
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	Etsitään tietoa eri lähteistä. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	L1, L4, L5
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä	Luetaan ja kuunnellaan yhteisesti ja itse valittua lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, myös kokonaisia teoksia. Jaetaan lukukokemuksia hyödyntäen myös monimediaisia mahdollisuuksia.	L1, L4, L5
Tekstien tuottaminen		
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta.	L1, L2, L4, L7

T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	Opitaan ilmaisemaan omia kokemuksia ja mielipiteitä sekä perustelemaan niitä tekstin avulla. Opetellaan vaikuttamaan myös erilaisissa monimediaisissa ympäristöissä.	L1, L4, L5, L7
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	Harjoitetaan käsinkirjoittamis- ja näppäintaitoja. Tunnistetaan tekstistä eri lausetyypit ja lauseenjäsenet. Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja, sekä käytetään niitä omista teksteistä.	L1, L4, L5
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita, omien tekstien tarkastelua ja arviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Kehitetään opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten muistiinpanojen tekemistä ja tiivistämistä. Harjoitellaan toimimaan verkossa eettisesti yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.	L2, L4, L5, L6
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla	Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja	L1, L2, L4

kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	aikamuodoissa. Kiinnitetään huomiota kirjoitetun ja puhutun kielen eroihin.	
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	Ohjataan oppilasta kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön sekä valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa luettavaa. Keskustellaan luetusta kirjasta toisten kanssa.	L2, L4, L5, L7
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen	Hyödynnetään lapsille ja nuorille suunnattua media- ja kulttuuritarjontaa mahdollisuuksien mukaan. Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.	L2, L4, L6, L7

.

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 5

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 5
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN Osaan kertoa kokemuksiani, ajatuksiani ja perusteltuja mielipiteitäni. Osaan antaa palautetta ja vastaanottaa palautetta.

Osaan kuunnella, keskustella ja toimia ryhmässä toisia kunnioittaen.

Tiedän erilaisia tapoja ottaa osaa keskusteluun.

Osaan arvioida omaa toimintaani vuorovaikutustilanteissa.

Osaan käyttää draaman toimintamuotoja omien ideoiden, ajatusten ja tunteiden ilmaisuvälineenä.

Osaan valmistella ja pitää esityksen tai puheen.

Osaan käyttää monimediaisia ympäristöjä vastuullisesti.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Osaan lukea sujuvasti erilaisia tekstejä ja kehitän lukutaitoani lukemalla usein.

Osaan arvioida omaa lukutaitoani.

Osaan käyttää eri lukutekniikoita erilaisia tekstejä lukiessani.

Osaan pohtia, vertailla ja selittää erilaisia tekstejä.

Osaan etsiä tietoa eri lähteistä ja arvioida jossain määrin niiden luotettavuutta.

Osaan valita lukutaitoni mukaista lukemista.

Osaan esitellä lukemaani muille myös monimediaisissa ympäristöissä.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Osaan kirjoittaa erilaisia tekstejä.

Osaan kirjoittaa kokemuksiani, ajatuksiani ja mielipiteitäni perustellusti myös monimediaisessa ympäristössä.

Hallitsen oikeinkirjoituksen perusasiat ja käytän niitä teksteissäni.

Osaan kirjoittaa sujuvasti ja selkeästi käsin ja Osaan näppäintaitoja.

Tunnistan eri lausetyypit.

Osaan nimetä lauseesta subjektin, predikaatin ja objektin

Osaan käyttää tekstissäni otsikointia ja kappalejakoja.

Osaan kuvailla tekstien tuottamisen perusvaiheita.

Osaan arvioida omia tekstejäni.

Osaan tuottaa tekstejä vaihteittain yksin ja muiden kanssa.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Tunnistan sanaluokat ja sijamuotoja.

Osaan taivuttaa verbit persoona- ja aikamuodoissa.

Ymmärrän kirjoitetun ja puhutun kielen eroja.

Osaan käyttää kirjastoa ja valita sieltä itselleni luettavaa lukukokemuksiani laajentaen. Osaan keskustella lukemistani kirjoista toisten kanssa.

Osaan arvostaa omaa kulttuuritaustaani sekä eri kulttuureja ja kieliä.

Osallistun koulun tarjoamiin mahdollisuuksiin kouluyhteisöni kulttuuritoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 6 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	Harjoitellaan omien kokemusten ja ajatusten jakamista. Opitaan kuuntelemaan toista ja antamaan sekä saamaan palautetta. Opitaan ilmaisemaan oma mielipide ja perustelemaan se.	L1, L2, L7
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa	Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa. Opetellaan ottamaan toiset huomioon ryhmäviestintätilanteessa.	L1, L2, L3, L7
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja.	L1 L2, L4, L7
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	Vahvistetaan oppilaan positiivista kuvaa itsestä viestijänä. Harjoitellaan ja opitaan tiedostamaan sosiaalisessa mediassa toimimisen viestinnällisiä käytäntöjä.	L1, L2, L3, L4
Tekstien tulkitseminen		

T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	Harjoitellaan erilaisten tekstien sujuvaa lukemista. Käytetään tilanteeseen sopivia tekstinymmärtämisen strategioita ja ajattelutaitoja. Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukutaitoa.	L1, L4, L5
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	Syvennetään tekstin tulkinnan taitoja tutkimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä. Selitetään, vertaillaan ja pohditaan käsitteiden merkityksiä.	L1, L2, L4, L5
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	Etsitään tietoa eri lähteistä. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	L1, L4, L5
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä	Luetaan ja kuunnellaan yhteisesti ja itse valittua lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, myös kokonaisia teoksia. Jaetaan lukukokemuksia hyödyntäen myös monimediaisia mahdollisuuksia.	L1, L4, L5
Tekstien tuottaminen		

T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta.	L1, L2, L4, L7
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	Opitaan ilmaisemaan omia kokemuksia ja mielipiteitä sekä perustelemaan niitä tekstin avulla. Opetellaan vaikuttamaan myös erilaisissa monimediaisissa ympäristöissä.	L1, L4, L5, L7
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	Harjoitetaan käsinkirjoittamisen ja näppäintaitoja. Opitaan tunnistamaan tekstistä eri lausetyypit ja lauseenjäsenet ja käyttämään tietoa apuna oman tekstin tuottamisessa. Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoa, sekä käytetään niitä omissa teksteissä.	L1, L4, L5
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita, omien tekstien tarkastelua ja arviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Kehitetään opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten muistiinpanojen tekemistä ja tiivistämistä. Harjoitellaan toimimaan verkossa eettisesti yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.	L2, L4, L5, L6

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla. Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Kiinnitetään huomiota kirjoitetun ja puhutun kielen eroihin.	L1, L2, L4
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	Ohjataan oppilasta kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön sekä valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa luettavaa. Keskustellaan luetusta kirjasta toisten kanssa.	L2, L4, L5, L7
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen	Hyödynnetään lapsille ja nuorille suunnattua media- ja kulttuuritarjontaa mahdollisuuksien mukaan. Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.	L2, L4, L6, L7

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 6

Suomen kieli ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 6

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Osaan esittää ajatuksiani ja ilmaista mielipiteitäni tutuissa viestintäympäristöissä.

Osaan toimia viestintätilanteissa vastuullisesti myös toisten tarpeita huomioiden.

Osaan pitää valmistellun puheenvuoron tai esityksen.

Osallistun draamatoimintaan.

Osaan ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastani ja antaa palautetta muille.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Osaan lukea sujuvasti ja arvioida omaa lukutaitoani.

Käytän opiskeluni apuna erilaisia lukemisen strategioita.

Osaan tulkita ja eritellä tekstejä niin, että se kehittää sana- ja käsitevarastoani sekä ajattelun taitojani.

Osaan käyttää erilaisia tietolähteitä tiedonhankinnassa.

Osaan jossain määrin arvioida tietolähteen luotettavuutta.

Tunnen jonkin verran lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, mediatekstejä ja muita tekstejä.

Osaan jakaa lukukokemuksiani myös monimediaisessa ympäristössä.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Ilmaisen ajatuksiani ja kokemuksiani tekstien avulla.

Osaan käyttää yksinkertaista kertomiselle, kuvaamiselle ja kanta-aottavalle tekstille tyypillistä kieltä.

Osaan otsikoida tekstin, jakaa sen kappaleisiin ja huomioida sananvalinnat.

Osaan kirjoittaa käsin sujuvasti ja selkeästi. Osaan kirjoittaa näppäimistöllä.

Osaan käyttää oikeinkirjoituksen perusasioita ja -rakenteita omissa teksteissäni.

Osaan kuvailla tekstien tuottamisen perusvaiheita.

Osaan tuottaa tekstejä vaihteittain.

Osaan merkitä käyttämäni lähteet tekstien loppuun.

Ymmärrän, etten saa esittää lainaamaani tekstiä omanani.

Tiedän verkossa eettisesti toimimisen periaatteet.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Osaan tehdä havaintoja ja kuvailla tekstien kielellisiä piirteitä.

Osaan käyttää oppimiani käsitteitä puhuessani ja kirjoittaessani niistä.

Luen koulussa sovitut kirjat.

Keskustelen ja jaan kokemuksia lukemistani kirjoista.

Osaan kuvailla havaitsemiani eroja ja yhtäläisyyksiä eri kielten ja kulttuurien välillä.

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Tarjotaan monipuolisia tilaisuuksia harjoitella omien kokemusten, ajatusten ja mielipiteiden jakamista, toisten kuuntelemista ja rakentavan palautteen antamista ja saamista eri viestintäympäristöissä. Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa, esimerkiksi tapoja olla kohtelias, toimia tavoitteellisesti ja esittää oma mielipiteensä ja perustella se ottaen toiset huomioon. Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä. Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

S2 Tekstien tulkitseminen: Harjoitellaan erilaisten tekstien, kuten kaunokirjallisuuden, tietotekstien ja kuvaa ja tekstiä yhdistävien mediatekstien, sujuvaa lukemista ja käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia tekstinymmärtämisen strategioita ja ajattelutaitoja. Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukutaitoa. Syvennetään tekstin tulkinnan taitoja tutkimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen piirteistä tekstejä tutkimalla. Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Luetaan ja kuunnellaan yhteisesti ja itse valittua lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, myös kokonaisia teoksia. Aiemmin opittujen käsitteiden lisäksi opitaan käyttämään käsitteitä kertoja, aihe ja teema. Etsitään tietoa eri lähteistä ja laajennetaan tietämystä luetun avulla. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.

S3 Tekstien tuottaminen: Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta. Pohditaan kirjoittamisen tarkoitusta ja sitä, miten se näkyy kielellisissä valinnoissa. Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. Tutkitaan ja harjoitellaan käyttämään kertomiselle, kuvaamiselle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle ilmaisulle tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoa, sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä. Harjoitellaan tekstien elävöittämistä ja tarkastellaan sananvalintojen, sanontojen ja sanajärjestyksen yhteyttä tekstin merkityksiin. Kiinnitetään huomiota kirjoitetun ja puhutun kielen eroihin. Opitaan tunnistamaan tekstistä virke, päälause ja sivulauseiden selkeät perustyyppit sekä lauseen pääjäsenet ja käyttämään tietoa apuna oman tekstin tuottamisessa. Opitaan käyttämään persoona- ja aikamuotoja tekstien aikasuhteiden ilmaisussa. Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita, omien tekstien tarkastelua ja arviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Opitaan käyttämään omissa teksteissä oikeinkirjoituksen perusasioita. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten muistiinpanojen tekemistä ja tiivistämistä, ja harjoitellaan lähteiden käyttöä ja merkintää sekä tiedostetaan, miten verkossa tulee toimia eettisesti yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutkitaan kielen vaihtelua tilanteen ja aiheen mukaan ja pohditaan sanojen, ilmaisutapojen ja tekstien merkityksiä. Tutkitaan tekstienvälisyyttä monimuotoisissa teksteissä. Tutustutaan oppilaan omaan ja muihin kulttuureihin ja kieliin ja vertaillaan suomea muiden, oppilaille tuttujen kielten piirteisiin. Tutustutaan oppilaille läheisiin kansanperinteen lajeihin ja niiden jatkaajiin nykykulttuurissa. Hyödynnetään lapsille ja nuorille suunnattua media- ja kulttuuritarjontaa, esimerkiksi kirjastoa, elokuvia, teatteria ja museoita. Tarkastellaan mediakulttuurin ilmiöitä ja ikäkaudelle tarkoitettuja sisältöjä ja keskustellaan median roolista oppilaan arjessa. Suunnitellaan ja toteutetaan omia esityksiä. Kannustetaan ja tutustutaan kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön, etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa ja tuetaan omaehtoista lukemisen ja kirjoittamisen harrastamista. Luetaan koti- ja ulkomaista lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta nykykirjallisuudesta klassikoihin ja ikäkaudelle suunnattua tietokirjallisuutta ja pohditaan kirjallisuuden herättämiä kysymyksiä.

.

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 3–6

Tavoitteena on kielellisesti virikkeinen ja yhteisöllinen oppimisympäristö, jossa oppilaiden näkemyksiä arvostetaan ja jossa on mahdollisuus tarkastella ja tuottaa tekstejä yksin ja yhdessä turvallisesti myös viestintäteknologian avulla. Opetuksessa hyödynnetään oppilaiden itse valitsemia ja heitä kiinnostavia kirjoja ja muita monimuotoisia tekstejä sekä laajennetaan oppilaiden lukukokemuksia. Äidinkielen oppimisympäristöön kuuluu myös koulun ulkopuolinen kulttuuri- ja mediatarjonta. Työtavat valitaan niin, että ne mahdollistavat yhdessä toimimisen ja kokemusten jakamisen sekä oppiaineen sisältöalueiden luontevan integroitumisen. Opetusta eheytetään prosessinomaisen opiskelun ja projektityöskentelyn avulla. Vuorovaikutus- ja draamataitoja syvennetään erilaisten harjoitusten avulla. Draamaa ja kirjallisuuden opetusta yhdistetään muiden oppiaineiden opetukseen.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 3–6

Tavoitteena on tukea oppilaiden kielellistä kehitystä, sujuvan luku- ja kirjoitustaidon oppimista sekä lukutaidon syvenemistä ymmärtäväksi lukemiseksi. Oppilaita tuetaan sanavarannon laajentamisessa, käsitteiden oppimisessa sekä ajatusten kielentämisessä ja vuorovaikutustaidoissa. Jokaista oppilasta kannustetaan taitotasoaan vastaavan kirjallisuuden ja muiden tekstien lukemiseen ja ohjataan luetun ymmärtämisen strategioiden käyttöön sekä sopivien opiskelustrategioiden kehittämiseen ja omien vahvuuksien tunnistamiseen. Oppilaiden tekstien tuottamisen taitojen sekä oikeinkirjoituksen kehittämiseksi annetaan malleja sekä yhteisöllistä ja yksilöllistä tukea. Myös kielellisesti taitavia oppilaita tuetaan lukuhaasteiden ottamisessa, itselleen soveltuvien työtapojen löytämisessä ja tavoitteiden asettamisessa. Tekstit ja työtavat valitaan niin, että oppilaiden yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo toteutuu.

Oppilaan oppimisen arviointi suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 3–6

Arviointi ja siihen perustuva palaute on monipuolista, konkreettista ja oppimisen taitoja kehittävää. Arviointi nivotaan kiinteäksi osaksi oppimisprosessia. Arviointi perustuu monipuoliseen dokumentointiin siitä, miten oppilaiden laajenevat kielelliset taidot ja tekstien tuottaminen sekä tulkinta kehittyvät ja mitkä ovat heidän tietonsa kielestä, kirjallisuudesta ja muusta kulttuurista.

Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä, ilmaisua ja tuotoksia. Oppimista tukevan, monipuolisen ja erittelevän arvioinnin ja palautteen avulla oppilaita autetaan tulemaan tietoisiksi omista taidoistaan, tiedoistaan ja työskentelyprosesseistaan ja he saavat välineitä niiden kehittämiseen. Omaehtoinen lukeminen on tärkeä tavoite, jota tuetaan ja arvioidaan suhteessa luku- ja kirjoitustaitoon.

Arviointi ja siihen perustuva palaute on monipuolista, konkreettista ja oppimisen taitoja kehittävää. Arviointi nivotaan kiinteäksi osaksi oppimisprosessia. Arviointi perustuu monipuoliseen dokumentointiin siitä, miten oppilaiden laajenevat kielelliset taidot ja tekstien tuottaminen sekä tulkinta kehittyvät ja mitkä ovat heidän tietonsa kielestä, kirjallisuudesta ja muusta kulttuurista.

Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä, ilmaisua ja tuotoksia. Oppimista tukevan, monipuolisen ja erittelevän arvioinnin ja palautteen avulla oppilaita autetaan tulemaan tietoisiksi omista taidoistaan, tiedoistaan ja työskentelyprosesseistaan ja he saavat välineitä niiden kehittämiseen. Omaehtoinen lukeminen on tärkeä tavoite, jota tuetaan ja arvioidaan suhteessa luku- ja kirjoitustaitoon.

Suomen kieli ja kirjallisuuden sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaiden osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Määritellessään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää valtakunnallisia arviointikriteereitä. Oppimisen edistymisen kannalta keskeisiä ovat äidinkielen ja kirjallisuuden eri tavoitealueiden perustaidot ja niihin johtavat työskentelyprosessit ja oppimisstrategiat.

Oppimäärän erityinen tehtävä

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisenä tehtävänä on kehittää oppilaiden suomen kielen, moniluku- sekä vuorovaikutustaitoja ja tutustuttaa kirjallisuuteen ja kulttuuriin. Opetus tukee oppilaiden monilukutaidon, kielitietoisuuden ja kielellisen identiteetin rakentumista. Opetuksessa ohjataan oppilaita ymmärtämään suomen kielen, kirjallisuuden ja muun kulttuurin merkitystä ja asemaa monikulttuurisessa ja monikielisessä yhteiskunnassa. Oppilaita ohjataan huomaamaan koulun ulkopuolella opitun kieli-, media- ja kulttuuritietouden merkitys suomen kielen oppimisen tukena.

Opetuksessa otetaan huomioon suomen ja ruotsin kielten asema kansalliskielinä ja suomen asema enemmistökielenä ja pääasiallisena opetuksen kielenä. Suomen kieli on paitsi opetuksen kohde myös väline muiden oppiaineiden opiskelussa, ja opetuksessa vahvistuvat keskeiset oppimaan oppimisen ja ajattelun taidot. Tehdään yhteistyötä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän ja muiden äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärien kanssa.

Vuosiluokilla 3–6 opetuksen painopiste on oppimaan oppimisen ja vuorovaikutuksen taitojen, lukuharrastuksen sekä sujuvan ja monipuolisen luku- ja kirjoitustaidon vakiinnuttamisessa. Tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen yhteydessä harjaannutaan tarkastelemaan kielen piirteitä ja kirjallisuuden keinoja. Lyhyiden tekstien lukemisesta edetään kokonaisteosten lukemiseen ja lukukokemusten monipuoliseen jakamiseen.

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Opetuksen tavoite	Sisältö- alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1	Puheviestintätilanteissa toimiminen	Oppilas esittää ajatuksiaan ja ilmaisee mielipiteensä itselleen tutuissa viestintäympäristöissä.
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojen vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa	S1	Toiminta vuorovaikutustilanteissa	Oppilas hyödyntää äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa, osaa muunnella viestintätapaansa tilanteen mukaan ja pyrkii ottamaan muiden näkökulmat huomioon.
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään	S1	Ilmaiskeinojen käyttö	Oppilas osaa käyttää kokonaisilmaisun keinoja omien ideoidensa ja ajatustensa ilmaisemiseen ryhmässä, osaa pitää

monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla			lyhyen valmistellun puheenvuoron tai esityksen sekä osallistuu draamatoimintaan.
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	Vuorovaikutustaitojen kehittyminen	Oppilas ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastaan ja antaa palautetta muille.
Tekstien tulkitseminen			
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2	Tekstinymmärtämisen perusstrategioiden hallinta	Oppilas lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä ja käyttää tekstinymmärtämisen perusstrategioita sekä osaa tarkkailla ja arvioida omaa lukemistaan.
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	S2	Tekstien erittely ja tulkinta	Oppilas tunnistaa joitakin kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Oppilas osaa käyttää tekstien tulkintataitoja oman ajattelunsa sekä sana- ja käsitevarantonsa kehittämiseen.

T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	S2	Tiedonhankintataidot ja lähdekriittisyys	Oppilas käyttää tiedonhankinnassaan mediaa ja eri tekstiympäristöjä sekä tilanteeseen sopivia strategioita ja osaa jossain määrin arvioida tietolähteiden luotettavuutta.
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä	S2	Lapsille ja nuorille tarkoitetun kirjallisuuden ja tekstien tuntemus ja lukukokemusten jakaminen	Oppilas tuntee jonkin verran lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä ja osaa jakaa kokemuksiaan, myös monimediaisessa ympäristössä.
Tekstien tuottaminen			
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3	Kokemusten ja ajatusten ilmaiseminen	Oppilas ilmaisee kokemuksiaan ja ajatuksiaan monimuotoisten tekstien avulla.

T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	S3	Oman ajattelun kielentäminen ja eri tekstilajien käyttö	Oppilas osaa ohjatusti käyttää kertomiselle, kuvaamiselle ja yksinkertaiselle kantaaottavalle tekstille tyypillistä kieltä. Oppilas osaa otsikoida tekstinsä, jakaa sen kappaleisiin ja kiinnittää huomiota sananvalintoihin.
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	S3	Kirjoitustaito ja kirjoitetun kielen hallinta	Oppilas kirjoittaa sujuvasti ja selkeästi käsin ja on omaksunut tarvittavia näppäintaitoja. Oppilas tuntee kirjoitetun kielen perusrakenteita ja oikeinkirjoituksen perusasioita ja käyttää niitä oman tekstinsä tuottamisessa.
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	Tekstien rakentaminen ja eettinen viestintä	Oppilas tuntee ja osaa kuvailla tekstien tuottamisen perusvaiheita, osaa arvioida omia tekstejään ja tuottaa tekstejä vaiheittain yksin ja muiden kanssa sekä antaa ja vastaanottaa palautetta. Oppilas osaa merkitä lähteet tekstin loppuun, ymmärtää, ettei saa esittää lainaamaansa tekstiä omanaan ja

			tietää verkossa toimimisen eettiset periaatteet.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	S4	Kielen tarkastelun kehittyminen ja kielikäsitteiden hallinta	Oppilas tekee havaintoja ja osaa kuvailla tekstien kielellisiä piirteitä ja käyttää oppimiaan käsitteitä puhuessaan ja kirjoittaessaan niistä.
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	S4	Kirjallisuuden tuntemus	Oppilas lukee sovitut lapsille ja nuorille suunnatut kirjat, keskustelee ja jakaa kokemuksiaan lukemistaan kirjoista.
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja	S4	Kielitietoisuuden ja kulttuurin tuntemuksen kehittyminen	Oppilas osaa kuvailla havaitsemiaan yhtäläisyyksiä ja eroja eri kielten ja kulttuurien välillä. Oppilas osaa kertoa itseään kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta. Oppilas

kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen			osallistuu omien esitysten suunnitteluun ja esittämiseen.
---	--	--	---

SUOMI TOISENA KIELENÄ

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 3 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet Vuosiluokka 3	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan kertomista ja kuvailua. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ja sen perustelua sekä palautteen antamista ja saamista. Harjoitellaan tilannesidonnaisia fraaseja, ajan ilmaisemista kerronnassa ja vertaamista.	L1, L2, L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	Tehdään keskusteluharjoituksia. Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelemista ja kuullusta oppimista.	L1, L2, L4
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään	Harjoitellaan ja havainnoidaan kokonaisilmaisua. Hyödynnetään draamailmaisua. Osallistutaan oman luokan ja koulun vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan.	L2

luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat		
Tekstien tulkitseminen		
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	Harjoitellaan erilaisten kaunokirjallisten, tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista. Tutkitaan ja vertaillaan erilaisia tekstejä. Harjoitellaan kirjallisuuden peruskäsitteitä. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	L1, L4
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen	Harjoitellaan käyttämään tilanteeseen sopivia luku- ja ymmärtämisstrategioita.	L2, L4
T6 ohjata oppilasta päättelevään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	Harjoitellaan päätelmien tekemistä luetusta ja kuullusta. Kartutetaan sana- ja käsitevarastoa selittämällä, vertailemalla ja pohtimalla merkityksiä ja hierarkioita. Luokitellaan sanoja. Tutustutaan verbien taipumiseen.	L1, L2, L4
Tekstien tuottaminen		
T7 innostaa oppilasta edistämään käsikirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa	Sujuvoitetaan käsikirjoittamista ja näppäintaitoja. Opitaan ilmaisemaan omia ajatuksia, mielipiteitä ja	L1, L4, L5

tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	tietoja teksteinä. Harjoitellaan yleiskielen normeja. Tuotetaan monipuolisesti erilaisia pieniä tekstejä.	
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita. Ohjataan oppilasta käyttämään sana- ja käsitevarastoaan sekä harjoittelemaan kieliopillisia rakenteita teksteissään.	L1, L2, L4
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	Tutkitaan omia tekstejä. Harjoitellaan vertaispalautteen antamista ja palautteen vastaanottamista.	L1, L2, L4
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia	Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella. Tutustutaan verbien taipumiseen ja sanojen yhdistämisen säännönmukaisuuksiin. Havainnoidaan eri kielten keinoja ilmaista merkityksiä. Kiinnitetään huomiota kirjoitetun ja puhutun kielen eroihin.	L2, L4
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista	Ohjataan oppilasta kirjaston aktiiviseen käyttöön ja valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa luettavaa. Rohkaistaan oppilasta keskustelemaan luetusta.	L2

lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön		
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	Tutustutaan oppilasta lähellä olevien kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin. Rohkaistaan oppilasta käyttämään kaikkia osaamiaan kieliä.	L2, L4
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena		
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	Harjoitellaan runsaasti erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita, annetaan niistä oppilaalle palautetta sekä ohjataan oppilasta itse arvostamaan toimintaansa niissä. Ohjataan oppilasta asettamaan oppimistavoitteita. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	L1, L2, L7
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	Havainnoidaan kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteita ja eri oppiaineiden tekstejä. Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden tunnistamista.	L4, L7
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun	Tehdään eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä. Tulkitaan kuvia ja kirjoitettuja tekstejä. Harjoitellaan tiedon jäsentämistä ja kertomista toisille. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa	L1, L6, L7

ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa. Harjoitellaan toimimaan verkossa eettisesti. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	
--	--	--

.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 3

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 3
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN Osaan ilmaista itseäni erilaisissa tilanteissa. Keskustelen vastavuoroisesti. Harjoittelen erilaisia esiintymistilanteita. TEKSTIEN TULKITSEMINEN Löydän keskeiset asiat tutusta tekstistä. Syvennän lukutaitoani. Laajennan sanavarastoani aktiivisesti. TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Syvennän kertomis- ja kirjoitustaitojani.

Käsialani on selkeää ja luettavaa.

Osaan näppäintaitoja.

Harjoittelen oikeinkirjoituksen perusteita.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Harjoittelen sanojen luokittelua sanaluokkiin.

Huomaan, että eri kielet toimivat eri tavoin.

Osaan valita itselleni sopivaa luettavaa.

Tunnen omaa kulttuuriani ja arvostan kaikkia kulttuureja.

KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUKENA

Osaan käyttää kaikkia osaamiani kieliä hyödykseni oppimisessa.

Huomaan, että eri oppiaineissa tarvitaan erilaisia käsitteitä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 4 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet Vuosiluokka 4	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja- alainen osaaminen
------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan kertomista ja kuvailua. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ja sen perustelua sekä palautteen antamista ja saamista. Harjoitellaan tilannesidonnaisia fraaseja, ajan ilmaisemista kerronnassa ja vertaamista.	L1, L2, L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	Tehdään keskusteluharjoituksia. Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelemista ja kuullusta oppimista.	L1, L2, L4
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	Harjoitellaan ja havainnoidaan kokonaisilmaisua. Hyödynnetään draamailmaisua. Osallistutaan oman luokan ja koulun vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan.	L2
Tekstien tulkitseminen		
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	Harjoitellaan erilaisten kaunokirjallisten, tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista. Tutkitaan ja vertaillaan erilaisia tekstejä. Harjoitellaan kirjallisuuden peruskäsitteitä. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	L1, L4

T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen	Harjoitellaan käyttämään tilanteeseen sopivia luku- ja ymmärtämisstrategioita.	L2, L4
T6 ohjata oppilasta päättelevään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	Harjoitellaan päätelmien tekemistä luetusta ja kuullusta. Kartutetaan sana- ja käsitevarastoa selittämällä, vertailemalla ja pohtimalla merkityksiä, synonymiaa ja hierarkioita. Syvennetään tietoa sanojen luokittelusta. Vahvistetaan tietoja verbien taipumisesta.	L1, L2, L4
Tekstien tuottaminen		
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. Opitaan ilmaisemaan omia ajatuksia, mielipiteitä ja tietoja teksteinä. Harjoitellaan yleiskielen normeja. Harjoitellaan otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja. Tuotetaan monipuolisesti erilaisia tekstejä. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien muistiinpanojen ja tekemistä.	L1, L4, L5
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita. Ohjataan oppilasta käyttämään sana- ja käsitevarastoaan sekä harjoittelemaan kieliopillisia rakenteita teksteissään.	L1, L2, L4

T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	Tutkitaan omia tekstejä. Harjoitellaan vertaispalautteen antamista ja palautteen vastaanottamista.	L1, L2, L4
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia	Syvennetään tietoa sanojen luokittelusta. Vahvistetaan tietoja verbien taipumisesta ja sanojen yhdistämisen säännönmukaisuuksista. Tutustutaan lausetyyppeihin. Havainnoidaan eri kielten keinoja ilmaista merkityksiä. Kiinnitetään huomiota kirjoitetun ja puhutun kielen eroihin.	L2, L4
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	Ohjataan oppilasta kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön ja valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa luettavaa. Rohkaistaan oppilasta keskustelemaan luetusta.	L2
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	Tutustutaan oppilasta lähellä olevien kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin. Ohjataan oppilasta käyttämään kaikkia osaamiaan kieliä.	L2, L4

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena		
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	Harjoitellaan runsaasti erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita, annetaan niistä oppilaalle palautetta sekä ohjataan oppilasta itse arvostamaan toimintaansa niissä ja antamaan ja saamaan vertaispalautetta. Ohjataan oppilasta asettamaan oppimistavoitteita. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	L1, L2, L7
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	Havainnoidaan kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteita ja eri oppiaineiden tekstejä. Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden tunnistamista ja käyttämistä.	L4, L7
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	Tehdään eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä. Tulkitaan kuvia ja kirjoitettuja tekstejä. Harjoitellaan tiedon jäsentämistä ja kertomista toisille. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa. Harjoitellaan toimimaan verkossa eettisesti. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	L1, L6, L7

•

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 4

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 4

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Ilmaisen itseäni suomeksi.

Perustelen mielipiteeni.

Harjoittelen erilaisia esiintymistilanteita.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Ymmärrän keskeiset asiat lukemastani ja kuulemastani.

Laajennan sana- ja käsitevarastoani.

Tiedän erilaisia tekstin ymmärtämisen strategioita.

Tunnistan yleisimpiä tekstilajeja.

Osaan käyttää eri tietolähteitä ja harjoittelen arvioimaan lähteiden luotettavuutta.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Osaan kirjoittaa erilaisia sekä kauno- että tietokirjallisia tekstejä.

Harjoittelen käyttämään lähdemerkintöjä.

Hallitsen oikeinkirjoituksen perusasiat.

Harjoittelen kappalejaon tekemistä.

Osaan käyttää otsikoita.

Harjoittelen muistiinpanojen tekemistä.

Käsialani on selkeää ja luettavaa.

Osaan näppäintaitoja.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Valitsen lukutaidolleni sopivaa luettavaa.

Osaan luokitella sanoja.

Osaan taivuttaa verbejä.

Tutustun suomalaiseen kansanperinteeseen.

Osaan arvostaa omaa kulttuuristaani sekä eri kulttuureja ja kieliä.

KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUkena

Osaan käyttää kaikkia osaamiani kieliä hyödykseni oppimisessa.

Huomaan, että eri oppiaineissa tarvitaan erilaisia käsitteitä.

.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 5 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet Vuosiluokka 5	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan kertomista ja kuvailua. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ja sen perustelua sekä palautteen antamista ja saamista. Harjoitellaan tilannesidonnaisia fraaseja, ajan ilmaisemista kerronnassa ja vertaamista.	L1, L2, L4
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	Tehdään keskusteluharjoituksia. Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelemista ja kuullusta oppimista.	L1, L2, L4
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	Harjoitellaan ja havainnoidaan kokonaisilmaisua. Hyödynnetään draamailmaisua. Osallistutaan oman luokan ja koulun vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan.	L2
Tekstien tulkitseminen		
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	Harjoitellaan erilaisten kaunokirjallisten, tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista. Tutkitaan ja vertaillaan erilaisia tekstejä ja opitaan tunnistamaan niiden kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan mielipiteen ja arvottavien ilmausten erottamista tekstistä. Syvennetään tietoa kirjallisuuden	L1, L4

	peruskäsitteistä. Arvioidaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen	Harjoitellaan käyttämään tilanteeseen sopivia luku- ja ymmärtämisstrategioita.	L2, L4
T6 ohjata oppilasta päättelevään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	Harjoitellaan päätelmien tekemistä luetusta ja kuullusta. Kartutetaan sana- ja käsitevarastoa selittämällä, vertailemalla ja pohtimalla merkityksiä, synonymiaa ja hierarkioita. Syvennetään tietoa sanojen luokittelusta. Vahvistetaan tietoja verbien taipumisesta. Pohditaan eri sijamuotojen välittämiä merkityksiä.	L1, L2, L4
Tekstien tuottaminen		
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. Syvennetään taitoja ilmaista omia ajatuksia, mielipiteitä ja tietoja teksteinä. Syvennetään tietoja yleiskielen normeista ja harjoitellaan niiden käyttämistä. Harjoitellaan otsikointia, rakenteita ja kappalejakoa. Tuotetaan monipuolisesti erilaisia tekstejä. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien, kuten muistiinpanojen ja tiivistelmien tekemistä.	L1, L4, L5
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita. Ohjataan oppilasta käyttämään monipuolisesti sana- ja	L1, L2, L4

ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	käsitevaramaan sekä harjoittelemaan kieliopillisia rakenteita teksteissään.	
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	Tutkitaan omia tekstejä eri näkökulmista. Harjoitellaan vertaispalautteen antamista ja harjoitellaan hyödyntämään saatua palautetta omien tekstien muokkaamisessa.	L1, L2, L4
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia	Syvennetään tietoa sanojen luokittelusta. Vahvistetaan tietoja verbien taipumisesta. Pohditaan eri sijamuotojen välittämiä merkityksiä. Vahvistetaan tietämystä sanojen yhdistämisestä, lausetyypeistä ja kirjoitetun ja puhutun kielen eroista. Tutustutaan sanojen johtamisen säännönmukaisuuksiin. Vahvistetaan tietämystä eri kielten keinoista ilmaista merkityksiä. Kiinnitetään huomiota kielenkäytön vaihteluun koulun ja vapaa-ajan vuorovaikutustilanteissa ja erilaisissa teksteissä.	L2, L4
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista	Ohjataan oppilasta kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön. Ohjataan valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa kauno- ja tietokirjallisuutta sekä elokuvia. Keskustellaan luetusta ja nähdystä.	L2

lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön		
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	Perehdytään oppilasta lähellä olevien kulttuurien perinteeseen. Ohjataan oppilasta käyttämään kaikkia osaamiaan kieliä.	L2, L4
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena		
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	Harjoitellaan runsaasti erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita, annetaan niistä oppilaalle palautetta sekä ohjataan oppilasta itse arvostamaan toimintaansa niissä ja antamaan ja saamaan vertaispalautetta. Ohjataan oppilasta asettamaan oppimistavoitteita. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	L1, L2, L7
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	Havainnoidaan kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteita ja eri oppiaineiden tekstejä. Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden tunnistamista ja käyttämistä.	L4, L7
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun	Tehdään eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä. Tulkitaan kuvia ja kirjoitettuja tekstejä. Harjoitellaan tiedon jäsentämistä ja kertomista	L1, L6, L7

ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	toisille. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa. Harjoitellaan toimimaan verkossa yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	
--	---	--

.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 5

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 5
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN Osaan kertoa kokemuksiani, ajatuksiani ja perusteltuja mielipiteitäni. Osaan antaa ja vastaanottaa palautetta. Osaan kuunnella, keskustella ja toimia ryhmässä toisia kunnioittaen. Osaan arvioida omaa toimintaani vuorovaikutustilanteissa. Osaan käyttää draaman toimintamuotoja. Harjoittelen valmisteltavia suullisia esityksiä. Harjoittelen käyttämään monimediaisia ympäristöjä vastuullisesti. TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Vahvistan lukutaitoani lukemalla säännöllisesti.

Osaan arvioida omaa lukutaitoani.

Harjoittelen käyttämään eri lukutekniikoita.

Osaan tehdä havaintoja erilaisista teksteistä.

Osaan etsiä tietoa eri lähteistä ja harjoittelen arvioimaan lähteiden luotettavuutta.

Osaan esitellä lukemaani muille.

Laajennan sana- ja käsitevarastoani.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Osaan kirjoittaa erilaisia sekä kauno- että tietokirjallisia tekstejä.

Osaan kirjoittaa kokemuksiani, ajatuksiani ja perusteltuja mielipiteitäni.

Hallitsen oikeinkirjoituksen perusasiat ja käytän niitä teksteissäni.

Osaan kirjoittaa selkeällä käsialalla.

Osaan näppäintaitoja.

Tunnistan lausetyyppejä.

Harjoittelen tunnistamaan lauseesta predikaatin, subjektin ja objektin.

Osaan käyttää tekstissäni otsikointia ja kappalejakoa.

Harjoittelen tekstin tuottamista vaiheittain.

Osaan arvioida itseäni kirjoittajana.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Osaan valita lukutaitoni mukaista luettavaa ja keskustella lukemastani toisten kanssa.

Osaan luokitella sanoja.

Osaan taivuttaa verbejä.

Ymmärrän kirjoitetun ja puhutun kielen eroja.

Osaan arvostaa omaa kulttuuritaustaani sekä eri kulttuureja ja kieliä.

KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUkena

Osaan käyttää kaikkia osaamiani kieliä hyödykseni oppimisessa.

Harjoittelen eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden tunnistamista ja käyttämistä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokalla 6 Vihdissä

Opetuksen tavoitteet Vuosiluokka 6	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen		
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista	Harjoitellaan kertomista ja kuvailua. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ja sen perustelua sekä palautteen	L1, L2, L4

mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	antamista ja saamista. Harjoitellaan tilannesidonnaisia fraaseja, ajan ilmaisemista kerronnassa ja vertaamista.	
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	Tehdään keskusteluharjoituksia. Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelemista ja kuullusta oppimista.	L1, L2, L4
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	Harjoitellaan ja havainnoidaan kokonaisilmaisua. Hyödynnetään draamailmaisua. Osallistutaan oman luokan ja koulun vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan.	L2
Tekstien tulkitseminen		
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	Harjoitellaan erilaisten kaunokirjallisten, tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista. Tutkitaan ja vertaillaan erilaisia tekstejä ja opitaan tunnistamaan niiden kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan mielipiteen ja arvottavien ilmausten erottamista tekstistä. Syvennetään tietoa kirjallisuuden peruskäsitteistä. Arvioidaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	L1, L4
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	Harjoitellaan käyttämään tilanteeseen sopivia luku- ja ymmärtämisstrategioita.	L2, L4

erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen		
T6 ohjata oppilasta päättelävään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	Harjoitellaan päätelmien tekemistä luetusta ja kuullusta. Kartutetaan sana- ja käsitevarastoa selittämällä, vertailemalla ja pohtimalla merkityksiä, synonymiaa, kielikuvia, sanontoja ja hierarkioita. Syvennetään tietoa sanojen luokittelusta. Pohditaan eri sijamuotojen välittämiä merkityksiä ja vahvistetaan tietoja verbien taipumisesta.	L1, L2, L4
Tekstien tuottaminen		
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. Syvennetään taitoja ilmaista omia ajatuksia, mielipiteitä ja tietoja teksteinä. Syvennetään tietoja yleiskielen normeista ja harjoitellaan niiden käyttämistä. Vahvistetaan otsikointia, rakenteita ja kappalejakoa. Tuotetaan monipuolisesti erilaisia tekstejä. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien, kuten muistiinpanojen ja tiivistelmien tekemistä.	L1, L4, L5
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaihteita. Ohjataan oppilasta käyttämään monipuolisesti sana- ja käsitevarastoaan sekä harjoittelemaan kieliopillisia rakenteita teksteissään.	L1, L2, L4

T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	Tutkitaan omia tekstejä eri näkökulmista. Harjoitellaan vertaispalautteen antamista ja harjoitellaan hyödyntämään saatua palautetta omien tekstien muokkaamisessa.	L1, L2, L4
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen		
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia	Syvennetään tietoa sanojen luokittelusta. Vahvistetaan tietoja verbien taipumisesta. Pohditaan eri sijamuotojen välittämiä merkityksiä. Vahvistetaan tietämystä sanojen yhdistämisestä ja johtamisesta, lausetyypeistä, eri kielten kenoista ilmaista merkityksiä sekä kirjoitetun ja puhutun kielen eroista. Kiinnitetään huomiota kielenkäytön vaihteluun koulun ja vapaa-ajan vuorovaikutustilanteissa ja erilaisissa teksteissä.	L2, L4
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	Ohjataan oppilasta kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön. Ohjataan valitsemaan itselle mieluista ja sopivaa kauno- ja tietokirjallisuutta sekä elokuvia. Keskustellaan luetusta ja nähdystä.	L2
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja	Perehdytään oppilasta lähellä olevien kulttuurien perinteeseen. Ohjataan oppilasta käyttämään kaikkia osaamiaan kieliä.	L2, L4

rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria		
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena		
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	Harjoitellaan runsaasti erilaisia kielenkäyttö- ja kielenoppimistilanteita, annetaan niistä oppilaalle palautetta sekä ohjataan oppilasta itse arvostamaan toimintaansa niissä ja antamaan ja saamaan vertaispalautetta. Ohjataan oppilasta asettamaan oppimistavoitteita. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	L1, L2, L7
T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	Havainnoidaan kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteita ja eri oppiaineiden tekstejä. Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden tunnistamista ja käyttämistä.	L4, L7
T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	Tehdään eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä. Tulkitaan kuvia ja kirjoitettuja tekstejä. Harjoitellaan tiedon jäsentämistä ja kertomista toisille. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa. Harjoitellaan toimimaan verkossa yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.	L1, L6, L7

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 6

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 6

VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN

Osaan esittää ajatuksiani ja ilmaista mielipiteitäni.

Osaan toimia viestintätilanteissa vastuullisesti myös toisten tarpeita huomioiden.

Osaan pitää valmistelemäni suullisen esityksen.

Osallistun draamatoimintaan.

Osaan ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastani ja antaa sitä muille.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN

Osaan lukea sujuvasti ja arvioida omaa lukutaitoani.

Käytän opiskeluni apuna erilaisia lukemisen strategioita.

Harjoittelen tulkitsemaan ja erittelemään tekstejä.

Kehitän sana- ja käsitevarastoani sekä ajattelun taitojani.

Osaan käyttää erilaisia tietolähteitä tiedonhankinnassa.

Osaan jossain määrin arvioida tietolähteen luotettavuutta.

Tunnen lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, mediatekstejä ja muita tekstejä.

Osaan jakaa lukukokemuksiani myös eri medioita käyttäen.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN

Ilmaisen ajatuksiani ja kokemuksiani tekstien avulla.

Harjoittelen käyttämään yksinkertaista kertomiselle, kuvaamiselle ja kantaaottavalle tekstille tyypillistä kieltä.

Osaan otsikoida tekstin ja jakaa sen kappaleisiin.

Osaan pohtia sanojen sävyjä.

Osaan kirjoittaa käsin sujuvasti ja selkeästi.

Osaan kirjoittaa näppäimistöllä.

Hallitsen oikeinkirjoituksen perusasiat ja käytän niitä teksteissäni.

Osaan tuottaa tekstin vaihteittain.

Osaan merkitä käyttämäni lähteet tekstien loppuun.

Ymmärrän, etten saa esittää lainaamaani tekstiä omanani.

Tiedän eettisen verkossa toimimisen periaatteet.

KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN

Osaan tehdä havaintoja teksteistä.

Luen säännöllisesti ja erilaisia tekstejä.

Keskustelen ja jaan kokemuksia lukemistani teksteistä.

Osaan keskustella eri kielten ja kulttuurien välillä havaitsemistani eroista ja yhtäläisyyksistä.

KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUKENA

Osaan käyttää kaikkia osaamiani kieliä hyödykseni oppimisessa.

Osaan tunnistaa ja käyttää eri oppiaineiden tärkeitä käsitteitä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6

Oppilaan kieli-, vuorovaikutus- ja tekstitaitojen oppiminen tapahtuu kielenkäyttötilanteissa sekä monipuolisessa työskentelyssä kielen avulla. Sisällöt valitaan siten, että oppilas voi laajentaa omaan kieleen, kirjallisuuteen ja muuhun kulttuuriin liittyvää osaamistaan monipuolisesti. Sisällöt tukevat tavoitteiden saavuttamista ja hyödyntävät sekä oppilaiden kokemuksia että paikallisia mahdollisuuksia. Sisältöalueista muodostetaan kokonaisuuksia eri vuosiluokille.

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta. Ohjataan kokonaisilmaisuun ja hyödynnetään draamatyöskentelyä. Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset, ajan ilmaiseminen kerronnassa, modaalisuus, vertaaminen kuvailussa sekä epäsuora esitys ja toisen puheeseen viittaaminen). Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja. Osallistutaan oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan, niiden suunnitteluun ja niiden toteuttamiseen.

S2 Tekstien tulkitseminen: Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita. Edistetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan mielipiteen ja arvottavien ilmausten erottamista teksteissä sekä selvittämään tiedon lähteen ja arvioimaan tiedon luotettavuutta. Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause, lausekkeen pääsanan ja määritteen suhde, lauseenvastike) tekstin ymmärtämisen tukena. Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Harjaannutetaan havaitsemaan, miten persoonaa ja aikaa ilmaistaan tekstissä. Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.

S3 Tekstien tuottaminen: Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja ja yleiskielen normeja itsenäisesti ja ryhmässä. Tuotetaan ikäkaudelle sopivia kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja yksinkertaisia kantaa ottavia tekstilajeja ja niissä käytettävää sanastoa ja fraseologiaa sekä kieliopillisia rakenteita. Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin ja muokataan tekstejä palautteen perusteella.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielen vaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita sekä moninaisia kuultuja ja luettuja tekstejä. Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien ilmentämiä merkityksiä ja tapoja luokitella niitä. Tutustutaan puhutun ja kirjoitetun suomen piirteisiin. Opitaan päättelämään keskeisiä säännönmukaisuuksia (sanaluokat ja lausetyypit, nominien ja verbien taivutus, sanojen yhdistäminen ja johtaminen) ja tapoja luoda merkityksiä. Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kauno- ja tietokirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina. Perehdytään lasten ja nuorten maailmaan liittyviin kansanperinteen lajeihin ja nykyperinteeseen.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena: Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin ja harjoitellaan näitä osaitaitoja sekä erilaisia kirjoitus- ja kuuntelutekniikoita. Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja niiden omaan käyttöön ottamista. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa apuna eri tiedonalojen tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa suhteessa tavoitteisiin. Oppilasta ohjataan toimimaan eettisesti tekijänoikeuksia ja yksityisyyttä kunnioittaen. Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokalla 3–6

Tavoitteena on kielellisesti virikkeinen ja yhteisöllinen oppimisympäristö, jossa oppilaiden näkemyksiä arvostetaan ja jossa on mahdollisuus tarkastella ja tuottaa tekstejä yksin ja yhdessä turvallisesti myös viestintäteknologian avulla. Opetuksessa hyödynnetään oppilaiden itse valitsemia ja heitä kiinnostavia kirjoja ja muita monimuotoisia tekstejä sekä laajennetaan oppilaiden lukukokemuksia. Suomi toisena kielenä oppimisympäristöön kuuluu myös koulun ulkopuolinen kulttuuri- ja mediatarjonta. Työtavat valitaan niin, että ne mahdollistavat yhdessä toimimisen ja kokemusten jakamisen sekä oppiaineen sisältöalueiden luontevan integroitumisen. Opetusta eheytetään prosessinomaisen opiskelun ja projektityöskentelyn avulla. Vuorovaikutus- ja draamataitoja syvennetään erilaisten harjoitusten avulla. Draamaa ja kirjallisuuden opetusta yhdistetään muiden oppiaineiden opetukseen.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 3–6

Tavoitteena on tukea oppilaiden kielellistä kehitystä, sujuvan luku- ja kirjoitustaidon oppimista sekä lukutaidon syvenemistä ymmärtäväksi lukemiseksi. Oppilaita tuetaan sanavarannon laajentamisessa, käsitteiden oppimisessa sekä ajatusten kielentämisessä ja vuorovaikutustaidoissa. Jokaista oppilasta kannustetaan taitotasoaan vastaavan kirjallisuuden ja muiden tekstien lukemiseen ja ohjataan luetun ymmärtämisen strategioiden käyttöön sekä sopivien opiskelustrategioiden kehittämiseen ja omien vahvuuksien tunnistamiseen. Oppilaiden tekstien tuottamisen

taitojen sekä oikeinkirjoituksen kehittämiseksi annetaan malleja sekä yhteisöllistä ja yksilöllistä tukea. Myös kielellisesti taitavia oppilaita tuetaan lukuhaasteiden ottamisessa, itselleen soveltuvien työtapojen löytämisessä ja tavoitteiden asettamisessa. Tekstit ja työtavat valitaan niin, että oppilaiden yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo toteutuu.

Oppilaan oppimisen arviointi suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokilla 3–6

Arviointi ja siihen perustuva palaute on monipuolista, konkreettista ja oppimisen taitoja kehittävää. Arviointi nivotaan kiinteäksi osaksi oppimisprosessia. Arviointi perustuu monipuoliseen dokumentointiin siitä, miten oppilaiden laajenevat kielelliset taidot ja tekstien tuottaminen sekä tulkinta kehittyvät ja mitkä ovat heidän tietonsa kielestä, kirjallisuudesta ja muusta kulttuurista.

Oppilaita ohjataan arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä, ilmaisua ja tuotoksia. Oppimista tukevan, monipuolisen ja erittelevän arvioinnin ja palautteen avulla oppilaita autetaan tulemaan tietoisiksi omista taidoistaan, tiedoistaan ja työskentelyprosesseistaan ja he saavat välineitä niiden kehittämiseen. Omaehtoinen lukeminen on tärkeä tavoite, jota tuetaan ja arvioidaan suhteessa luku- ja kirjoitustaitoon.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuuden sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaiden osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Määritellessään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää valtakunnallisia arviointikriteereitä. Oppimisen edistymisen kannalta keskeisiä ovat äidinkielen ja kirjallisuuden eri tavoitealueiden perustaidot ja niihin johtavat työskentelyprosessit ja oppimisstrategiat.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi arviota ”hyvä” / arvosanaa kahdeksan varten

Opetuksen tavoite	Sisältö- alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	S1	Vuorovaikutustaidot ja ilmaisuvaranto	Oppilas osallistuu erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin käyttäen ilmaisuvarantoaan sekä keskustelee ja työskentelee erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta.

T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	S1	Tekstien ymmärtäminen ja vuorovaikutuksessa toimiminen	Oppilas ymmärtää opetuspuhetta ja muuta kuulemaansa, kun tilanne tai aihe on ennestään tuttu tai ymmärtämistä tuetaan. Oppilas osaa toimia kasvokkaisissa vuorovaikutustilanteissa.
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	S1	Ilmaisu vuorovaikutustilanteissa	Oppilas ilmaisee itseään erilaisia ilmaisun keinoja käyttäen ja osaa ottaa huomioon puhekumppaninsa.
Tekstien tulkitseminen			
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Lukutaidon sujuvuus ja tekstilajitaidot tekstin tulkinnassa	Oppilas lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä. Oppilas tunnistaa kertomuksen, tietotekstin ja arvioivan tekstin ja harjoittelee käyttämään tietoa tekstilajipiirteistä tekstien tulkinnassa ja arvioinnissa.

T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen	S2	Tekstien tulkinta	Oppilas osallistuu erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin ja osaa tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä.
T6 ohjata oppilasta päättelevään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	Sana- ja käsitevarannon laajentuminen, päättelevä tekstien tulkinta	Oppilas hallitsee kohtuullisen sana- ja käsitevarannon sekä tunnistaa tekstistä merkityksiä, jotka vaativat päättelyä.
Tekstien tuottaminen			
T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	S3	Tekstilajitaidot tekstin tuottamisessa, käsinkirjoittaminen ja näppäintaidot	Oppilas osaa ohjatusti käyttää kertomiselle, kuvaamiselle ja yksinkertaiselle kantaaottavalle tekstile tyypillistä kieltä. Oppilas osaa kirjoittaa suomea käsin ja hän on omaksunut tarvittavia näppäintaitoja.
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään	S3	Tekstien tuottaminen	Oppilas tuottaa kokonaisia tekstejä ja osoittaa niissä oikeinkirjoituksen tuntemusta. Oppilas osaa otsikoida

monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita			tekstinsä, jakaa sen kappaleisiin ja kiinnittää huomiota sananvalintoihin.
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	S3	Tekstien arviointi sekä palautteen antaminen ja vastaanottaminen	Oppilas osaa arvioida tuottamiaan tekstejä, tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana sekä osaa antaa ja vastaanottaa palautetta.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia	S4	Kielten ja kielenkäytön piirteiden havainnointi ja vertailu	Oppilas tunnistaa kielen rakenteen säännönmukaisuuksia ja kykenee kuvaamaan tavallisimpia peruskäsitteitä käyttäen, miten kielenkäyttö vaihtelee eri tilanteissa. Oppilas osaa antaa esimerkkejä ympäristönsä kielistä ja murteista.
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista	S4	Kirjallisuuden ja kulttuurin tuntemus	Oppilas lukee lasten- ja nuortenkirjallisuutta ja pystyy kertomaan ajatuksiaan lukemastaan ja muusta lasten- ja nuortenkulttuurista.

lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön			
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	S4	Kielellisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden havainnointi	Oppilas osaa kuvailla omaa ja elinympäristönsä monikielisyyttä sekä kulttuurista monimuotoisuutta.
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	S5	Oppimistavoitteiden asettaminen	Oppilas osaa ohjatusti asettaa itselleen oppimistavoitteita.
T 14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	S5	Eri oppiaineiden kielen havainnointi	Oppilas lukee tuetusti eri oppiaineiden tekstejä tai niiden osia ja osaa kuvailla, millaisista osista tekstit rakentuvat.

T 15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Tekstin rakentaminen ja tiedonhaku	Oppilas osaa tuottaa sovitusta aihepiiristä hankkimansa tiedon pohjalta jäsennellyn suullisen tai kirjallisen tekstin itsenäisesti tai ryhmässä. Oppilas osaa ohjatusti valita tilanteeseen ja aiheeseen sopivan tavan hankkia tietoa.
---	-----------	---	---

.